

ВЕЛИКА СРБИЈА

ISSN 1452-9165

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ПОДГОРИЦА, ЈАНУАР 2008. ГОДИНЕ
ГОДИНА XIX, БРОЈ 3003

Година
побједа

Др Војислав Шешељ

**ИДЕОЛОГИЈА
СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА**

ВЕЛИКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

Др Војислав Шешељ

**СВЕДОК ОДБРАНЕ
СЛОБОДАНА МИЛОШЕВИЋА
У ХАШКОМ ПРОЦЕСУ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2005.

Др Војислав Шешељ

**АФЕРА ХРТКОВЦИ
И УСТАШКА КУРВА
НАТАША КАНДИЋ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2007.

Др Војислав Шешељ

**ХАШКО
ИНСТРУМЕНТАЛИЗОВАЊЕ
ЛАЖНИХ СВЕДОКА**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2007.

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач

Проф. др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник

Елена Божић-Талијан

Заменик главног

и одговорног уредника

Марина Томан

Помоћник главног

и одговорног уредника

Момир Марковић

Издање приредио

Душко Секулић

Редакција

Отњен Михајловић, Амјад Мигати,
Будимир Ничић, Жана Живаљевић,
проф. др Сретен Сокић, Вјерица Радета,
др Бранислав Блажић, Борис Алексић,
Љубомир Краговић, Владимир Букановић

Техничко уређење и компјутерски прелом
Северин Поповић

Унос текста

Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић и Драгица Томић

Лектор

Бојан Струњаш

Председник Издавачког савета

Др Борђе Николић

Заменик председника Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешел,
Томислав Николић, Милорад Мирчић,
Гордана Поп-Лазичић, Александар Вучић,
Драган Годоровић,

Мирко Благојевић, Душко Секулић,
Зоран Красић, Паја Момчилов,
Наташа Јовановић, Горан Цветановић

Штампа

ДОО „Драгић”, Зрењанин

Борђа Јоановића 20,

23000, Зрењанин, тел.:023/535-491

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија”, Трг победе 3,

11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

СР - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
329(497.11)

ВЕЛИКА Србија : новине Српске
радикалне странке / главни и одговорни
уредник Елена Божић Талијан. - Год. 1,
бр. 1 (јул 1990)-

- Београд : Војислав Шешел, 1990)-
(Зрењанин : Драгић). - 30 cm

Месечно

ISBN 1452-9165 = Велика Србија
COBISS.SR-ID 19291650

Година за победе

Док Црна Гора тврдо стоји у мраку – без наде, огре-
зла у криминалу, ропству, мржњи, незнању и антисрп-
ству, дотле се Србија буди толико да ће 3. фебруара до-
бити новог председника, најбољег до сада – Томислава-
Тома Николића!

У Хагу побједник др Војислав Шешел – побјеђује
редом. Свједока Обершала је отјерао у мишију рупу.
Лажни вјештак је пред аргументима др Шешела изгле-
дао уплашено и збуњено, а на крају потпуно промашено
и изгубљено.

Војислав је од самог почетка показао своју интелек-
туалну, политичку, научну и људску супериорност над
судским вијећем и над читавим Хашким трибуналом.

Календарска 2008. година је почела са побједама пра-
вих српских патриота Шешела и Николића. То је, у су-
штини, највећа нада за опстанак српског народа.

Ово је и година борбе за очување интегритета и те-
риторијалног суверенитета Србије, односно очување
Косова и Метохије, свете српске земље. Помоћ нам у те-
шком и пресудном тренутку стиже од Русије.

Душко Секулић

**Кандидат Српске радикалне странке
на престојећим изборима има најбоље изгледе за побједу**

За Николића СВИМ СРЦЕМ

- Срби су већ препознали будућег председника Србије! То је сигурно Томислав Николић!
- Србији је доста клечања!
- Србији је доста унутрашњих непријатеља оличених у мафиокрајском и марионетском режиму Бориса Тадића!

Пише: Бојан Струњаш

Србија је опет пред избором! Досадашњем председнику Тадићу мандат је истекао. Српски народ опет има шансу да изабере председника каквог Србија заслужује. То Тадић сигурно није – показало се за вријеме његовог мандата. Поносну Србију Тадић је бацао под ноге западним моћницима који упорно покушавају одвојити од Србије Косово и Метохију. Из кампање се видјело, ко је имао очи да види, да је Борис Тадић спреман, зарад мјеста у председничкој фотелији, да прода Косово и Метохију, јер једино на тај начин може добити подршку западних моћника

На предходним изборима Тадић је обманама и разним марифетлуцима побиједио Николића. Овога пута, изгледа, у томе неће успјети. Срби су већ препознали будућег председника Србије! То је сигурно Томислав Николић!

Србији је доста клечања!

Србији је доста унутрашњих непријатеља оличених у мафиокрајском и марионетском режиму Бориса Тадића!

По истраживањима агенција које се баве предвиђањем избора, Николић је убједљиво испред Тадића. То су конста-

товале чак и неке режимске агенције које раде у Тадићеву корист.

Оно што је већ сад извјесно – други круг избора је неминуван. Кога ће подржати у другом кругу Социјалистичка партија Србије, Демократска странка Србије и Нова Србија Велимира Илића, остаје да се види. Природно би било да подрже кандидата Српске радикалне странке Томислава Николића, али ако то не учине, сигурно ће платити високу цијену код бирача, што ће вјероватно довести до потезања питања њиховог уласка у наредни скупштински сазив.

Томислав Николић је рођен на Сретење, 1952. године у Крагујевцу. Успостављањем вишестраначког система у Србији, Томислав Николић постаје истакнути функционер Народне радикалне странке, а одмах затим, на његову иницијативу, долази до уједињавања највећег броја општинских одбора народних радикала и Српског четничког покрета у Српску радикалну странку. Од 23. јануара 1991. године, члан је Српске радикалне странке, у којој је најприје изабран за њеног потпредседника, а на три последња конгреса српских радикала, тајним гласањем биран је за замјеника председника. Од 1992. године, посланик је у Скупштини Србије и једини посланик који је изабран у сваки сазив Скупштине Србије од 1992. године. У вријеме владавине Социјалистичке партије Србије, а искључиво због политичког дјеловања, заједно са Војиславом Шешељем, осуђен је на тромјесечну казну затвора коју је издржавао у Гњилану. У марту 1998. године постаје потпредседник Владе Србије, а крајем 1999. године потпредседник Савезне владе. Учествовао је на председничким изборима 2000. године.

Послије петооктобарског пуча Томислав Николић поново представља једног од највећих противника режима. По одласку Војислава Шешеља у Хаг, постаје први човјек српских радикала у отаџбини. Објавио је дваест књига.

Ове године је кандидат за председника Србије, а по свему судећи и нови председник Србије. Томислав Николић је ожењен, са супругом Даницом има два сина – Радомира и Бранислава.

Томислав Николић је имао најбољу и најефективнију кампању. Пред бираче је изашао са три кључна приоритета:

- очување Косова и Метохије у границама Србије;
- бољи и праведнији живот свих грађана
- и борба против корумпираног режима.

Николић ће се као нови председник Србије залагати за поштовање Устава који подразумева апсолутно очување државног суверенитета и територијаног интегритета Републике Србије. Свијету ће показати да српско право на Косово и Метохију није само историјско, оно је и право исказано важећом Резолуцијом 1244 Савјета безбједности Уједињених нација. Николић је својим многобројним бирачима поручио да се заштити уставног поретка и поштовање правне државе и међународних споразума данас исказују на Косову и Метохији. По томе ће се мјерити озбиљност власти и видјеће се ко су српски пријатељи у свијету.

Други приоритет Томислава Николића, као председника Србије, јесте праведно друштво – друштво једнаких шан-

си – у којем ће будућност младе генерације зависити од постојања једнаких могућности за образовање сваког младог човјека. Такође, сигурност старе генерације огледаће се у потпуно доступном и квалитетном здравственом систему и пензијама усклађеним са нето зарадама на нивоу најмање 70 процената. Солидарност међу генерацијама ће морати да постоји јер је она предуслов за право грађанина на образовање и здравље!

Николић ће се као председник Србије залагати за најоптрије кажњавање свих оних носилаца власти који су лично богаћење ставили испред интереса грађана који су их изабрали, јер је актуелни режим, по свему судећи, одавно утонуо у корупцију и криминал.

Нови председник Србије мора да представља ослонац борбе за правну државу, а Николић је за то у потпуности способан. Зато су Срби из Србије, Црне Горе, Републике Српске, Македоније, и гдје год их има на свијету, **свим срцем за Томислава Николића.**

*Да не бисмо сипраховали, нећо живјели боље.
Да не бисмо рајивали, већ живјели у миру.
Да не бисмо понављали грешке, већ заједно градили будућности.*

*Видим људе који тиешко живе. Али и режим, који тио не занима. За тио, мијењајмо режим!
Видим поносну земљу коју уијењују, али видим и председника који тиисииаје на уијене!
За тио, мијењајмо председника!*

*Србија коју ја знам, свим је својим срцем за Косово и Метохију, за равноправне односе са тиријатиљима у свијету и за боље сјуира наше дјеце.
За тио, Србија тирази тиомјене, тирази новој ти председника.*

Сипреман сам за тијај изазов.

Свим срцем!
Ваи
Томислав НИКОЛИЋ

Српски радикали Црне Горе свим срцем за Тому Николића

- Србија 3. фебуара добија новог председника, кандидата Српске радикалне странке Томислава Николића. То је преломни тренутак у историји српског народа. То је тренутак и вријеме када ће Срби имаати председника који је свим срцем За Србију и Србе, како у Србији, тако у Републици Српској, Црној Гори, Републици Српској Крајини

Пише: Душко Секулић

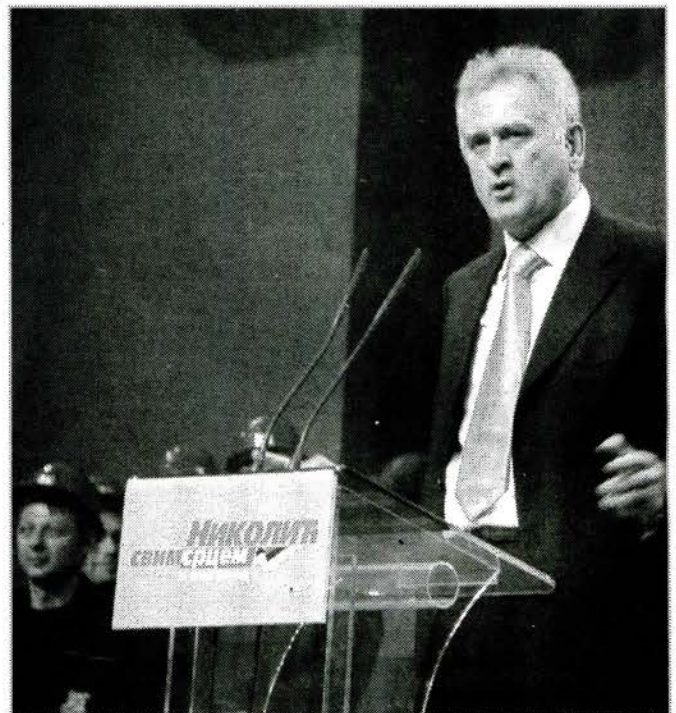
Србија је устала на ноге. Промоције Српске радикалне странке и свих патриотских снага Србије су најбољи показатељ политичке воље већине грађана Србије. Србија је ријешила да мијења политички курс: и умјесто корумпираних политичара на власти који немају ни национални осјећај, а камоли достојанство, за председника ће бити изабран човјек који има морал, вољу и снагу да од Србије учини достојанствену и правно уређену државу која ће бити по мјери сваком њеном грађанину – Томислав Николић!

Томислав Николић је данас у Србији најспремнији и најспособнији политичар, потпуно спреман да учини суштински политички преокрет и да од Србије којој западне земље отимају Косово и Метохију, од које западне земље већ седам година покушавају да направе колонију и окупирану територију, начини земљу наде и правне сигурности за све њене грађане.

Томислав Николић је спреман и способан да судбински утиче на побољшање социјалног стања свих грађана Србије, али исто тако да, заједно са правосудним органима истражи све велике пљачке у Србији и да криминалце приведе „познанију права“. Народ у Србији препознао је Николића као човјека који се искрено и на прави начин залагао за очување Косова и Метохије и који никада неће признати да се Косово и Метохија, вољом САД-а, одцијепи од своје матичне територије, већ је његов избор највећа гаранција да ће Србија очувати свој територијални интегритет и суверинитет. Томислав Николић је човјек највиших моралних особина, убједљив политичар и човјек коме, коначно, народ Србије вјерује!

Томиславу Николићу вјерује, у огромној већини, и читав српски род, не само у Србији нашој матичној држави, већ и у Црној Гори, Републици Српској, Републици Српској Крајини. Укратко, њему вјерује српски народ.

Томислав Николић има, данас, судбински и већински утицај на политичке природе у Србији, иза њега стоји и нај-

јача политичка странка Србије – Српске радикалне странке, али и не само она. Данас уз Николића стоји сваки патриота Србије, сваки поштен човјек Србије, сваки радник који је злочиначком владавином ДОС-оваца покраден и избачен са посла, данас је уз Николића и сваки Србин из Црне Горе јер њиховим избором за председника Србије Срби би добили праву заштиту и у Црној Гори, а стварале би се претпоставке да се Србија и Црна Гора опет нађу у истој држави.

Томислав Николић има одличне односе са званичном Русијом која је опет када је тешко нама Србима, стала у нашу заштиту, односно у заштиту међународног правног поретка.

Томислав Николић нема достојног противкандидата за мјесто председника Србије.

Томислава Николића у Црној Гори подржавају: Странка српских радикала, Народна социјалистичка странка, Српско национално вијеће, и оно што је најважније – сви Срби!

Побједа Николића у Србији има и симболичан карактер. То је почетак заустављања српског пропадања. Вазали и слуге новијег свјетског поретка, САД-а и Европске уније су Србију бацили на кољена. Србији се брани и забрањује да може имати добре политичке и економске односе са Русијом, својим најмоћнијим савезником и осведоченим пријатељем док истовремено државе европске уније (Француска, Њемачка, Италија и др.) могу тијесно сарађивати са том истом Русијом. Царинске бенефиције који има Србија кори-

сте западни сателити Словенија и Хрватска које, у основи воде антисрпску и антируску политику!

Црногорско руководство сарађује са руском мафијом, али не и са руском државом!

Србија са оваквим руководством не жели сарадњу са Русијом, већ су на власти саме западне марионетте, иако Србија има политичку подршку само од Русије и Владимира Путина, њеног првог човјека!

Политички програм Николића гарантује сарадњу на међународном плану са пријатељима, а одговарајући однос са непријатељима у најмању руку потпуно равноправан и достојанствен.

Побједа Николића у Србији значи значајан бољишак за чистијав српски род, али и за све народе који живе у Србији и Црној Гори.

**Емило Лабудовић, председник Народне социјалистичке странке,
говори за „Велику Србију”**

Доста је било лутања и посртања

- У времену можда најтежег искушења српског народа у најновијој историји, када смо суочени са бескрупулозним нападом на територијални, национални, историјски, културни и васколики интегритет, када су се амерички „орлови”, односно „лешинари”, устремили на најсветију српску ријеч и најсветије српско тло, на колијевку у којој смо сви одњихани и српским духом задојени, више је од политичког интереса, више је од историјске одговорности бирати и изабрати иако да се учини све како би одговор на то искушење био – српски. Стога је сасвим нормално што „Српска листа” подржава као кандидате за председнике Србије и Црне Горе два доказана Србина, Томислава Николића и Андрију Мандића, људе чија су интегративна свијест и политичка матрица императив тренутка и национална потреба

Разговарао: Владимир Вуковић

- Господине Лабудовићу, ближи се дан председничких избора у Србији, а и у Црној Гори председнички избори нису далеко. Кога ће Народна социјалистичка странка подржати?

Емило Лабудовић: У времену можда најтежег искушења српског народа у најновијој историји, када смо суочени са бескрупулозним нападом на територијални, национални, историјски, културни и васколики интегритет, када су се

амерички „орлови”, односно „лешинари” устремили на најсветију српску ријеч и најсветије српско тло, на колијевку у којој смо сви одњихани и српским духом задојени, више је од политичког интереса, више је од историјске одговорности бирати и изабрати тако да се учини све како би одговор на то искушење био – српски. Стога је сасвим нормално што „Српска листа” подржава као кандидате за председнике Србије и Црне Горе два доказана Србина, Томислава Николића и Андрију Мандића, људе чија су интегративна свијест и политичка матрица императив тренутка и национална потреба.

Избором ова два кандидата на чело двије старе српске и братске државе зауставио би се, прије свега, државни и национални суноврат, поклонишка филозофија по којој је све дозвољено само ако је у интересу групе или појединца, по

којој је једина истина да су моћници апсолутни господари свега, нарочито истине, и да су народ и његова воља тек пуки декор трагикомичне фарсе која се зове „Дуго путовање у Јевропу“. Њиховим избором, одговор на претензије према Космету био би историјски, национално и државнички одговорнији и у духу традиције која нас је и одржала на овим просторима. Ништа мање важан резултат оваквог избора био би, такође, и заустављање сукоба у релацији Београд – Подгорица и повратак односима који су, колико до јуче, ове двије државе држали у једној. То би, посве сигурно, био и снажан подстицај очувању Републике Српске као посебног државног ентитета, у духу Дејтонског споразума, чиме би се цјелокупни српски простор лакше и чвршће интегрисао. Ништа мање важан разлог за подршку Николићу и Мандићу јесу и њихови људски квалитети што је у овом времену однарођене и отуђене политике, политике лажне демократије и дневног прагматизма и волунтаризма квалитет који заслужује и цијену и подршку. На крају, након свих ових лутања и посртања кроз лавиринте демократије и „европеизма“ по моделу разних Мила и Чеда, **вријеме је да српски народ коначно сстави њрсиј на чело и изабере њо соисивеној вољи и за свој шнџерес.** Ако тако буде бирао, а крајње је вријеме, избор је једноставан: Николић и Мандић су кандидати по мјери и прави одговор на вријеме које је пред нама и искушења која нас очекују.

Након свих ових лутања и посртања кроз лавиринте демократије и „европеизма“ по моделу разних Мила и Чеда, вријеме је да српски народ коначно сстави њрсиј на чело и изабере њо соисивеној вољи и за свој шнџерес. Ако тако буде бирао, а крајње је вријеме, избор је једноставан: Николић и Мандић су кандидати по мјери и прави одговор на вријеме које је пред нама и искушења која нас очекују.

Ентони Обершал први сведок тужилаштва – Хаг, 11. децембар 2007. године

Лажов као вештак

- Сам Бог зна ко је и шта Ентони Обершал, седамдесетогодишњи почасни професор у пензији једног мање познатог каролинског универзитета. Сиппендисипа шпанијанског Универзитета у Трениу, који га је више пута слао на школске екскурзије у земље некадашње Југославије, као социолога „од кова”. Чак и дипломате ипакве називају шпанијунима. Чије се вештачења у овом случају Тужилац одрекао и разжаловао га у сведока! Које је у унакрсној ватри у парамарчад распурио др Војислав Шешељ... Шта ћемо и кога све још морати да видимо, чујемо и преживимо у судници Хашког трибунала показате година која је пред нама

Пише: **Јана Живаљевић**

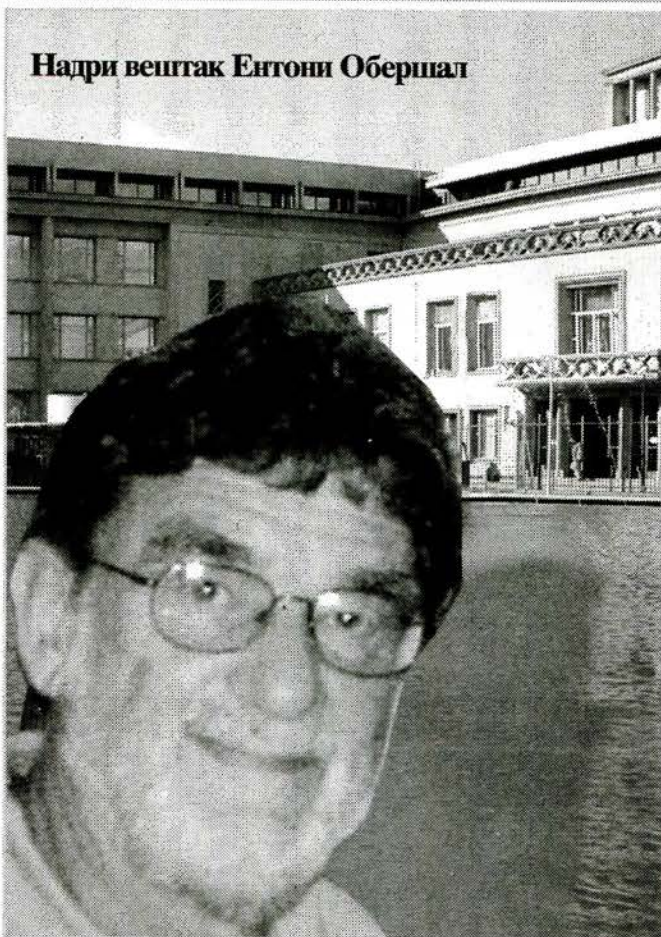
Колико је Тужилаштво Хашког трибунала у предмету ИТ 03 – 67 ПТ против оптуженог Војислава Шешеља протраило свог и туђег времена, живописно и илустративно је показао случај несуденог вештака, којег је тужилац повукао, а Претресно веће условно прихватило у судници као евентуалног сведока! Наиме, под претпоставком да су оптужница, коју су оптужени и јавност чекали пет година, али и аргументи вештака Тужилаштва громогласни почетак спектакла, у суду са стварношћу, амбиције су се извргле у црни хумор. И најзлоћуднији с разлогом могу данас, после два „рочишта” видети да је по среди монтиран процес српском патриоти, омча Србији и покушај да се фалсификује новија историја овог дела Балкана мотив и циљ хашке фарсе, а не некакав процес с разлогом др Војиславу Шешељу.

Стога питање ко је у ствари Ентони Обершал добија на тежини, јер је јасно као дан да је на супротној страни – оптужени, онај који би требало да суди, док је са свог таса правде такозвани вештак лансиран у црну рупу лажи и паралажи!

Такозвани извештај вештака којег се одрекло Тужилаштво је ипак изнет у Хашком суду под именом „Националистичка пропаганда Војислава Шешеља”. Оптужени је оспорио стручну компетентност „вештака”, „сведока” (кога већ?) и доказао елементарно непознавање контекста догађаја о којима Обершал изриче свој, наравно, (наручено) оштар суд.

За читаоце „Велике Србије” приредили смо писани скраћен и незнатно стилизовани „снимак” три дана претреса у Хагу, с посебним акцентом на Шешељево унакрсно испитивање сведока Обершала 12. децембра 2007. године. О 13. децембру, када је судија Претресног већа Хархоф додатно испитивао Обершала, неочекивано ћемо писати из сасвим новог угла, под светлом рефлектора којим га је обасјао тужилац у процесу против др Шешеља тражећи његово изузеће. Сазнаћемо зашто. Да ли је био преоштар у „решетању” несуденог вештака и сведока Тужилаштва, па му оно вратило мило за драго на наредном? Углавном, Хархофово изузеће тужилац дал је тражила због наводног праведног и објек-

Надри вештак Ентони Обершал

тивног суђења заборављајући разуман рок од пет година, колико је практично неспремна. Па сада одуговлачи „пури-танализмом” симулирајући непримерено чистуност, стављајући на душу дањском судији да је био члан тима Данског хелсиншког одбора за људска права који је 1993. године испитивао сведока тужилаштва Исака Гашија!

Хаг, 12. децембар 2007. године

Шешељ поразио Обершала

- Ни пренос преко интернета, ни телефон
- „Експресс” Обершал неспособан да објасни сојцивене закључке

Припремила: Жана Живаљевић

...Проф др Војислав Шешељ: ... Госпођа Дал као заступник оптужбе нема право да ми приговара због мојих јучерашњих примедби јер се показало да су ми све примедбе оправдане. Она би имала право да ми приговара да сам ја износио неоправдане примедбе, да би само отезао на времену. Пошто су све примедбе биле оправдане нема никаквог права да ми приговара.

Друго, ја сам од Тужилаштва добио списак тих доказних предмета који се предлажу за увршћење у спис и добио сам само део предмета јуче. Тужилаштво ми је најавило да ћу данас добити остатак. Ту има докумената, већина докумената је таква да ћу се ја сложити да они иду директно у спис. Али има докумената за које се нећу сложити и изнећу сутра о њима разлоге јер ми је Тужилаштво најавило да ће сутра о томе бити речи, ја данас нисам спреман за то. То су те две ствари.

Ја сам већ представнику секретаријата саопштио два моја приговора, али имам вама да саопштим три. Овај трећи се није тицао представника секретаријата, он вас је вероватно обавестио о та два прва.

Прво, угрожена је јавност процеса јер јуче није било Интернет преноса. Интересантно је сваки пут када сам у судници увек неки проблем око Интернет преноса. Ја то повезујем са моја два поднеска где сам указао на фалсификовање транскриптата, на крајње лош, на неадекватан превод и намерно фалсификовање транскриптата. Ја сам то установио уз помоћ мојих сарадника, а сада моји сарадници не могу да прате пренос преко Интернет, па питање како ћу ја успети у будуће да установљавам грешке у транскрипту. А и светска јавност, ово је међународни суд, светска јавност је веома заинтересована за овај процес. Ја то знам поуздано. Ја мислим тренутно најзаинтересованија управо за овај процес.

Друго, у припреми за суђење ја сам захтевао од секретаријата да у току паузе између два заседања могу да користим у посебној соби телефон као што је то имао на располагању господин Милошевић у свом процесу. Они су ми то обећали, ја сада немам ту могућност. Значи, прекршили су обећање. Ја имам потребу у току паузе да назовем моје саветнике који евентуално прате процес преко Интернет, да чујем њихове примедбе, евентуалне сугестије, предлоге, нове информације и тако даље. Ја сам ускраћен, овде сам усамљен, закључају ме тамо у хелију када изађем, и ја између две се-

сије немам могућности нешто ново да урадим. А имам потребу за тим.

И треће, јуче сам добио од Тужилаштва уз потврду 139 нека документа о господину Обрешалу искључиво на енглеском језику. И то је мени неупотребљиво. Ја немам превод на српски у уводној речи тужилац каже да је ове документе доставило као одговор на одлуку судског већа. Ја још нисам чуо да се одговара на одлуку судског већа. На одлуку судског већа се може изјавити жалба ако то судско веће одлучи да изда потврду. Али да се одговара на одлуку то још нисам чуо. Ово је вама достављено на енглеском или на француском ја не знам, мени је достављено на енглеском и мени је неупотребљиво ја о томе не могу да се изјасним. Овде већ има неких 10, 15 страна, не знам тачно ни колико. ..

... Господине Обершал ја се надам да је вас неко упознао овде да ја имам право да испитујем ваш кредибилитет као сведока или вештака оптужбе.

... Ја се надам да госпођа Дал више неће никакву гимнастику упражњавати и напамет скакати као опарена, да ће следећи пут саслушати моја питања. Ово нема никаквог смисла што она ради. Ја се тако нисам понашао јуче.

Желим да испитам ваш кредибилитет као експерта. Како може један експерт да изјави да сам ја од 1993. до 1998. године сарађивао са Милошевићем, а не може да наведе ни један показатељ те сарадње. То ми објасните.

Трибунал на испиту

- Шешељу ускраћена основна права

Сведок Антоније Обершал: Управо сам то учинио. Као прво ја нисам рекао да од 1993. до 1998. године да сте истинску сурађивали са Милошевићем, нисам то казао. Него сам рекао да у једном делу тог раздобља ви сте заправо били изразити противници, јер сте се борили за политички положај. А у другим раздобљима ја сам казао да сте следили отприлике исту политичку линију. Особити у вези са питањем како се супротставити либерално-демократској опозицији у Србији. Ја остајем при томе.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал у време док сам био професор универзитета када би ми студент на моје директно питање давао овако небулозан одговор ја бих га одмах обарао на испиту. Је ли мислите да нисам био у праву тада, док сам био професор? Док нисам постао робијаш кашки? Да ли се слажете са мном?

Тужилац Кристин Дал: Часни суде, опростите ово није ваљано унакрсно испитивање. Господин Шешељ сада износи један кратки говор, то нема никакве везе са кредибилитетом и исказом др Обершала и онда га питати да ли се са тиме слаже или не, то једноставно није исправно. И ја ћу вас замолити да упутите господина Шешеља да своје унакрсно испитивање проводи на исправан начин.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Па морам вам рећи госпођо Дал, да се ја са вама не слажем. Дакле, господин Шешељ је покренуо питање кредибилитета, односно сарадње. Дакле, питао је сведока на основу чега он каже да је постојала сарадња између Милошевића и њега, а сведок је казао да не може изнети никакве примере и колико схватам из транскрипата и рекао је да су постојали тренуци

када су се њих двојица нису слагали. Оно што ја међутим, не прихватам су приговори који немају смисла због којих губимо време. Ми суди морамо се концентrirати на садржај. Дакле, ово нису смислени приговори и због тога позивам и једну и другу странку у поступку да износе приговоре само када је то доиста потребно. Оптужени жели проверити кредибилитет сведока, пустите га да поставља своја питања. Ви ћете чинити исто то када господин Шешељ буде изводио своје сведоке...

Сведок Антоније Обершал: Мислим да сам навео конкретан пример сарадње који се заправо спомиње у мом извештају вештака. И верујем да је реч о изборима из 1996. године. Тада се уколико се не варам др Шешељ кандидовао не знам да ли за председника Србије или читаве савезне државе, али у том датом тренутку њему је дат неограничен приступ српској телевизији и српским медијима. Он је уствари задобио већину гласова, односно највећи број гласова иако не и већину. Међутим, онда је између њих двојице дошло до раскида. Милошевићева странка је одлучила да истакне другог кандидата против др Шешеља, кандидата из њихове властите странке. Уколико се не варам, он се звао Милутиновић, сада цитирам то име напамет, у том тренутку пошто је Милошевићев режим желео победу Милутиновића они су др Шешељу пресекали приступ телевизији и уствари чак су на телевизији је било пуно и негативних извештаја у вези са њим. А то се одиграло у распону у од свега три недеље између избора и он је изгубио не сећам се баш тачног броја, али мислим да је он изгубио нешто између 20-40 одсто од претходних гласова који су се сада смањили и прешли Милутиновићу. Дакле, они су у једном тренутку сарађивали, а три недеље касније нису. И то је добар пример тога какве последице супарништво насупрот сарадњи може да има када је реч о утицају на гласаче у Србији. То је за мене добар пример, а све појединости и тачне бројеве можете видети у мом извештају.

Измисљени и избори у Обершаловом извештају

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, ви очигледно немате појма, је ли тако, 1996. године није било никаквих председничких избора. О којим ви председничким изборима говорите 1996. године?

Сведок Антоније Обершал: Ја бих могао да погледам извештај и у том случају бих навео тачан датум када су одржани избори, као што сам већ подвукао нисам сигуран да ли је реч о изборима за председника Србије или је у питању председник савезне државе. Било је много избора у то време. У сваком случају ово су били избори од кључног значаја у којима сте ви били противкандидат Милутиновићу. А српски медији које је контролисао Милошевић вама су затворили врата и овамо почели негативно да извештавају. И ви сте изгубили сада поново тачни бројеви се налазе у мом извештају, изгубили сте између 20 и 40% гласова мање, а то се одиграло у распону од свега три недеље између две етапе избора. О томе ја говорим.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал ја говорим да ви немате појма 1996. године није било никаквих председничких избора... Међутим, председнички избори су били 1997. године, председнички избори у Србији. Је ли вама пример сарадње на тим председничким изборима што сам ја имао приступа медијима и државним и независним и опозиционим и прозападним. Је ли то пример сарадње?

Туц – муц...

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, знате

ли ко је још био опозициони кандидат на изборима 1997. године, осим мене?

Сведок Антоније Обершал: Па и то је нешто што помињем у свом извештају, довољно би било да то погледам. Мишлим да се звао Лилић, мада нисам сигуран. Било је и других постојао је ...

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал ...

Сведок Антоније Обершал: Дозволите, нисам још завршио. Уколико желите да се упутите у све ове појединости постоји једна књига која је класик, а коју је објавио Гоати у вези са свим изборима у Србији, и ту се тачно наводи ко се кандидовао, колико гласова су добили, да ли су у питању били скупштински или председнички избори и ту се описују све околности у вези са изборима.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, иако сте ви двадесет година од мене старији, ја сам ипак више књига прочитао него ви, немојте ме упућивати на литературу. Него ми одговорите директно на питање ко је осим мене био опозициони кандидат на тим изборима?

Сведок Антоније Обершал: Управо сам вам одговорио...

Проф др Војислав Шешел: Одговорили сте ми да је Зоран Лилић, Зоран Лилић је био кандидат режима он је члан Милошевићеве партије. Милошевић га је кандидовао за председника Србије, јер је Милошевић претходно прешао на савезничку председничку функцију. Нисте ми одговорили. Нисте ми одговорили јер не знате, је ли тако господине Обершал? Потврдите да не знате да идемо даље, много ми времена трошите.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Господине сведоче, приликом ових избора који су се одиграли 5. октобра 1997. године према вашем извештају господин Шешел је добио следећи број гласова 1, 734.000, а Лилић његов противник је добио 1, 475.000. Оптужени Шешел је рекао да у време када је био кандидат опозиције, он био кандидат опозиције док је Лилић био кандидат Милошевићев. Да ли су ови резултати у складу са оним што ви кажете јер с обзиром на то да је био кандидат опозиције није могао да контролише медије, зар не?

Сведок Антоније Обершал: Он није био кандидат либерално-демократске опозиције, као што сам рекао националистички блок је добијао већину гласова. Често када би се кандидовали главна особа би могла да буде нека особа из радикалне странке, други кандидат би могао да буде из Милошевићеве странке, а остали кандидати би били на трећем, четвртном или петом месту. А онда би дошло до избора између прва два кандидата који су тада добили највећи број гласова, који јесу били супарници да, али су били у истом националистичком блоку. Дакле, није то била ситуација као да имамо националисту против либералног демократе већ два супротстављена националиста који се боре један против другог.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал ја инсистирам да ми одговорите ко је на тим председничким изборима био кандидат како ви зовете либерално-демократске опозиције. Је ли имала либерално-демократска опозиција свог кандидата? Да ли је имала?

Сведок Антоније Обершал: У различитим приликама они су се кандидовали на различитим нивоима за скупштину, на председничким изборима. Затим на локалним изборима у Београду. Постоје различит број таквих кандидата и у различитим временским периодима оснивали су различите коалиције либерално-демократских странака. Ја још једном морам да напоменем да не видим како историја унутрашње политике у Србији после 1994. године а реч је о перио-

ду када се завршава моја анализа садржаја има било какве везе са оним што, чиме се овај суд и чиме сам се ја бавио. Уколико сте заинтересовани за појединости можете да их потражите у најразличитијим објављеним радовима. Да сам ја знао да ће господин Шешел постављати питања у вези са тим ја бих обавио истраживање и припремио бих се на одговарајући начин. Постоји бројна документација коју ја морам да прегледам пре него што могу да дам исказ у вези са тим. Ја не могу све податке све време имати на уму, а не очекујем ишта слично ни од било кога другог.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, није моја намера да од вас стекнем сазнања него да докажем да ви ништа не знате и да говорите напамет. Јер тако ваш кредибилитет оспоравам. Потврдите онда да не знате ко је био кандидат либерално-демократске опозиције на председничким изборима 1997. године, . Не знате, је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: Не, могу то да погледам.

Проф др Војислав Шешел: Не морате да гледате.

Сведок Антоније Обершал: То је нешто сасвим једноставно довољно је погледати.

Проф др Војислав Шешел: Не морате да гледате ја ћу вам рећи. Био је Вук Драшковић. Он је отпао већ у првом кругу. Ко је имао више приступа медијима и државним и опозиционим и такозваним независним, Вук Драшковић или ја у првом кругу?

Сведок Антоније Обершал: Не знам, нисам консултовао студије.

Проф др Војислав Шешел: Постоје подаци у литератури, прављене су студије и показују да је Драшковић имао непоредиво више приступа медијима него ја.

Сведок Антоније Обершал: У реду. Зашто онда не уђе у записник?

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Сачекајте мало. Господине Шешел молим вас да усредсредите своја питања на онај период који је обухваћен оптужницом. Ми се сада бавимо 1997. годином, то може да буде од одређеног интереса, али оно што судије више занима јесте оно што се одиграло 1991, 1992. и 1993. године. Наравно, све има одређени интерес међутим, пошто је наше време драгоцену молим вас покушајте да пређете на суштину ствари.

Кре – д(е)билитет

Проф др Војислав Шешел: Молим вас господине судија да ми дозволите да оборим кредибилитет сведока, па онда и не морам прелазити на тај релевантни временски период. Када вас уверим да је сведок потпуно некредибилан, шта имам више да га питам. Немојте ме у томе ометати. Ја га нисам терао да овде изјави да сам ја сарађивао повремено са Милошевићем од 1993. до 1998. године. Он је то два пута поновио и није могао да изнесе ни једну конкретну појединост. Ја нисам крив због тога, ја му тражим слабе тачке и обарам га у целости као експерта и као сведока. Дозволите ми да то обавим онако како сам замислио. Али, господине Обершал, пошто ви не знате колико је ко био заступљен у медијима ...

Судија Латанци: Господине Шешел према мом мишљењу ви имате свако право да оспоравате својство сведока у смислу да је он вештак. Међутим, ви имате то право што се тиче оног временског периода који се креће између 1991. године и 1994. године уколико се ја не варам. Дакле, он би могао да буде вештак, кажем могао би да буде уколико ви не успете да остварите свој циљ, он би могао да постане вештак само за тај временски период, а не за наредни временски период. Из тог разлога вас је председавајући судија замолио да се усредсредите на онај временски период који нас занима. Хвала вам што ћете узети у обзир овај позив који вам је упutio председавајући судија.

Проф др Војислав Шешел: Госпођо судија, хвала и вама на том упозорењу, али ја вам скрећем пажњу да имам право у унакрсном испитивању да кредибилитет вештака или сведока испитујем и на основу чињеница које се тичу његовог одласка у основну школу. Све је ту могуће. А немам потребе ваљда да вас упозоравам да имам драгоцен преседан начин унакрсног испитивања у својевременом процесу Оскару Варду. Ја још нисам достигао тај степен. Можда ћу у некој прилици достићи неће ми потребно за Обершала, према томе заиста нема потребе на такав начин да ме упозоравате, господин Обершал је показао да говори напамет и ту ја његов кредибилитет оспоравам. Е сада у првом изборном

кругу Лилић добија највише гласова, ја сам освојио друго место, Драшковић је отпао као треће пласирани. Ја вас подсећам на те историјске чињенице. У други изборни круг идемо Лилић и ја и ја побеђујем Лилића. Знате ли шта се после десило господине Обершал. Када су социјалисти кандидовали Милана Милутиновића?

Сведок Антоније Обершал: То се заиста односи на временски период који моја анализа садржаја не покрива. Часни суд вам је већ рекао да не треба у вези са тиме да ми постављате питања.

Проф др Војислав Шешел: Добро. То значи, да ви не знате да је у Београд дошао специјални амерички представник Гелбард и рекао Слободану Милошевићу „против Шешела су сва средства дозвољена”. Не знате то, је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: То није нешто што је за мене релевантно...

Проф др Војислав Шешел: Добро то вас не интересује. А да ли вам је онда познато да је режим у Београду захваљујући америчкој подршци одлучио да фалсификује изборе када смо главни кандидати били Милан Милутиновић и ја. Да ли вам је то познато? Уз америчку подршку избори су фалсификовани.

Сведок Антоније Обершал: То је тврдња коју ви износити, ви наравно, можете да кажете много шташта. Ви сте заправо рекли да се политичари баве пропагандом и да је она пуна лажи, и мени веома ми је баш лако разазнати када ви говорите истину или када се бавите пропагандом. Уколико желите да документујете своје речи и да представите документе пред судом, или какав год овде био поступак, ја немам ништа против. Али не бих могао да коментаришем ову врсту гласина и мишљења.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, то је у Србији ноторна чињеница и то вам је могао рећи сваки ваш сарадник из Београда, је ли тако, да сте се распитивали? Али оставићемо то по страни. Ви сте у вашем извештају овде третирали питање пропаганде. И дали сте једну сужену дефиницију пропаганде као технике уверавања којом се позива на емоције. Да ли вам је познато да је пропаганда између осталог и средство политичке манипулације?

Сведок Антоније Обершал: Да, то је техника политичког уверавања и манипулације која се темељи на занемаривању чињеница и истине. И ја сам заправо ту дефиницију и изнео, мислим на другој страни својег извештаја вештака.

Кампања иза решетака

Проф др Војислав Шешел: Молим вас само на кратке одговоре пошто ми је време драгоцено. Да ли вам је познато да је 1994. године због кршења парламентарне процедуре од стране председника савезног парламента дошло до неколико инцидената у Савезној скупштини Југославије.

Сведок Антоније Обершал: А на које инциденте точно мислите. Било је много инцидената цело време у савезном парламенту.

Проф др Војислав Шешел: Па мислим на 1994. годину када сам после неколико таквих инцидената ухапшен и послат четири месеца у затвор. Да ли вам је то познато?

Сведок Антоније Обершал: Је ли ту реч о инциденту када сте напали новинара и претили му или је реч о неком другом инциденту?

Проф др Војислав Шешел: Где сам ја то напао новинара у скупштини? Немојте господине Обершал измишљати. То је био инцидент са скупштинским обезбеђењем када је председник парламента наредио да се један наш посланик избаци, а тај посланик је претходно полио водом председника парламента. То је тај инцидент. То вам је познато. Били сте у Београду три пута, о томе се и данас навелико прича.

Сведок Антоније Обершал: Нисам отишао у Београд прикупљати приче о нечему. Ја сам тамо проводио истрагу односно истраживање. У Београду сам био само једном. Али, што се тиче овог конкретног инцидента што сте ви учинили и што нисте учинили с неким новинаром и слично, то није било оно чиме сам се доиста бавио. Бавио сам се једном широм сликом колективног насиља у ситуацији рата између Срба и Хрвата, босанског рата и питања како решити разлике и како пронаћи решење. Дакле, ја нисам прикупљао то што сте ви у некаквом тренутку рекли неком новинару или нешто слично.

Проф др Војислав Шешељ: Добро. Ви сте у вашем извештају навели тамо да сам ја био значајан политички вођа. Ако сам већ био толико значајан онда је за вас и значајна чињеница да сам од краја септембра 1994. до краја јануара 1995. године био у Милошевићевом затвору. Да ли вам је то познато?

Сведок Антоније Обершал: Да, то знам

Проф др Војислав Шешељ: Добро. Хвала вам на кратком одговору. Да ли вам је познато да је Милошевићев режим 1994. године завео блокаду Републике Српске? Молим вас ако је могуће са да или не?

Сведок Антоније Обершал: Постојале су расправе и предлози и питања која су се односила на то како ће Милошевић утицати или чак присилити Републику Српску да следи његов начин решавања босанског рата. Да, постојале су такве дискусије. Да.

Пропагандна манипулација за изнуђивање осуђујуће пресуде

Проф др Војислав Шешељ: Добро. Да ли вам је познато да сам на пролеће 1995. године по изласку из затвора, заказао митинг у Лозници у знак протеста против такве Милошевићеве одлуке? Видели сте мало пре на снимку тај митинг.

Сведок Антоније Обершал: Да тај митинг је приказан на екрану. Да.

Проф др Војислав Шешељ: И после тог митинга смо имали марш на Дрину око 10.000 људи и то је било приказано. Је ли тако? Само да то констатујемо, па онда следи моје питање.

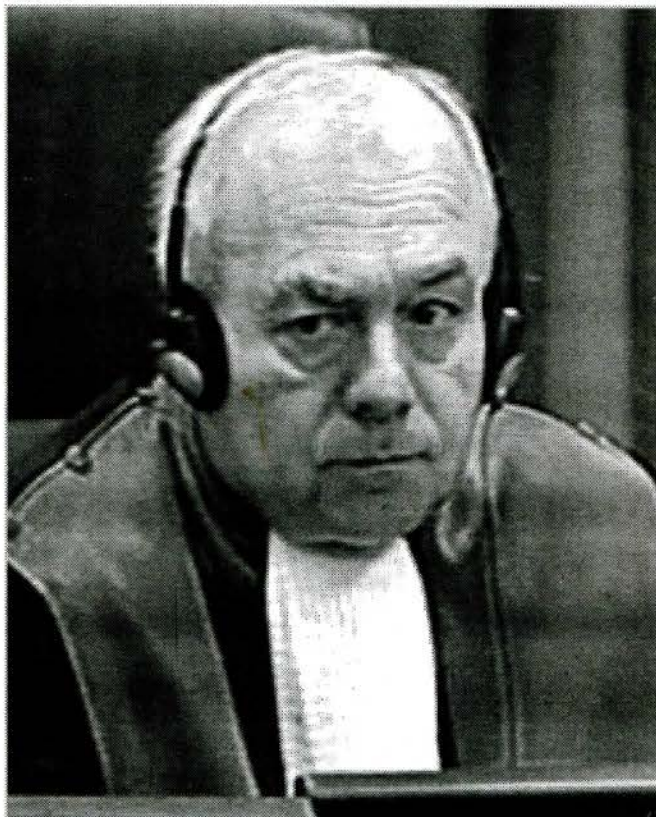
Сведок Антоније Обершал: Које питање?

Проф др Војислав Шешељ: Значи, ово не оспоравате? Милошевић је послао хиљаду специјалних полицајаца на Дрину да нас заустави, али када су видели колико нас има полиција се размакла да прођемо. Ево питања. Мало пре сте видели како заступник оптужбе...

Сведок Антоније Обершал: Ја доиста не знам колико је полицајаца Милошевић евентуално послао и колико их је тамо било. Ја то једноставно не знам.

Проф др Војислав Шешељ: Није битно можда је било 980 није уопште битна бројка. Али ово је питање, били сте овде сведок да заступник оптужбе приказује тај видео снимак и тврди да је видео снимак из 1992. године. Да ли је то очигледан пример пропагандне манипулације? Политичко пропагандне манипулације у сврху изнуђивања осуђујуће пресуде у овом процесу? То ми одговорите као експерт.

Сведок Антоније Обершал: Ја доиста имам једно знатно једноставнију интерпретацију, здраворазумску интерпретацију. Када се бавите великим бројем докумената догађа се грешка у смислу датума или броја. Али то је нешто што се може лако исправити и може се догодити у било каквом поступку били правосудном или неком другом дакле, ја то не бих схватао превише озбиљно.

Проф др Војислав Шешељ: Али као научник би требали да знате да се наука боји здраворазумског закључивања. Је ли тако? Здраворазумско закључивање веома често је науку одводило на странпутицу. Је ли то знате као научник?

Сведок Антоније Обершал: Знате ја нисам спреман сада се са вама упуштати у расправу филозофије знаности или слична питања. Ја бих се радије усредоточио на овај посао који сам обавио. Ја сам дошао овамо сведочити о својој анализи ваших говора. Ја нисам дошао овамо говорити о филозофији знаности, то можемо радити након овог поступка у неком кафићу, али то није смисао данашњег поступка.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал ви сте доктор филозофије. Је ли тако пи ејч ди. Јесам ли у праву.

Сведок Антоније Обершал: Да, и ви...

Проф др Војислав Шешељ: Што бежите онда од филозофске расправе у оном делу унакрсног испитивања где ја оповргавам ваш кредибилитет. Ми смо обојица пи ејч ди и ја сада као много способнији, образованији оспоравам ваш кредибилитет. Имам ли ја на то право? Имам.

Сведок Антоније Обершал: У реду ако желите тако користити своје време да расправљамо о филозофији знаности, ја ћу то бити спреман учинити. То је заправо врло занимљива тема, али ја нисам због тога данас овде.

Од физичара до социолога

Проф др Војислав Шешељ: Где сте рођени господине Обершал?

Сведок Антоније Обершал: 1936.

Проф др Војислав Шешељ: Ма молим вас господине Обершал, ја питам где сте рођени, а ви ми одговарате када сте рођени.

Сведок Антоније Обершал: У Будимпешти, 1936.

Проф др Војислав Шешељ: Шта сте по националности?

Сведок Антоније Обершал: Грађанин Сједињених Америчких Држава

Проф др Војислав Шешел: Ја вас не питам чији сте грађанин, јесте ли по националности Мађар или неке друге националности. What is your orient Mrs. Obershall.

Сведок Антоније Обершал: Пореклом ја сам Мађар, али сада сам Американац.

Проф др Војислав Шешел: Американац сте по држављанству, а по националности сте Мађар. Али није то сада нешто нарочито важно за нас, али изнудих одговор на то питање. Ви сте 1958. године дипломирали физику, је ли тако.

Сведок Антоније Обершал: То је тачно

Проф др Војислав Шешел: А 1962. године стекли докторат социологије.

Сведок Антоније Обершал: То је тачно.

Проф др Војислав Шешел: Је ли то мало необично да неко ко је дипломирао физику стекне докторат социологије.

Сведок Антоније Обершал: Не, уопште није необично. Заправо мој саветник који је створио подручје масовних комуникација, на име Пол Лазерспелд стекао је диплому физичара у Бечу, а након тога је постао социолог. Ја сам студирао код њега дакле, ту нема ништа неуобичајеног.

Проф др Војислав Шешел: Које сте услове требали да испуните да би сте стекли докторат социологије?

Па морао сам одслушати цели низ предавања на универзитету Колумбији, од које неке и данас користим као вештак у смислу масовних комуникација анализе садржаја. Морали смо такође, положити одређене испите. Морао сам написати докторску дисертацију, примио сам одређену обуку у вези са неким научним пројектима. Дакле, то су били услови.

Проф др Војислав Шешел: Која је тема ваше докторске дисертације? Кратко ми кажите, молим вас.

Сведок Антоније Обершал: Тема моје докторске дисертације јесте историја социјалног истраживања у немачкој, у другом делу XIX столећа и почетком XX столећа.

Проф др Војислав Шешел: Док сте студирали физику имали сте и неке математичке предмете, је ли тако.

Сведок Антоније Обершал: What?

Проф др Војислав Шешел: На студију физике имали сте и неке предмете из математике.

Сведок Антоније Обершал: Да, наравно.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал да ли знате шта је то имагинарни број?

Сведок Антоније Обершал: Да, наравно, ми их зовемо функцијама сложених променљивих, они се користе у неким једначинама. Сада смо са филозофије прешли на математику. Др Шешел куда идемо?

Проф др Војислав Шешел: Да

Сведок Антоније Обершал: У реду

Проф др Војислав Шешел: Ево ја показујем да ви не знате шта је имагинарни број. Имагинарни број је корен из негативног броја. На пример корен из броја 4 је број 2, а корен из -4 не може бити 2 него се пише у математици $2i$, имагинарно 2. Је ли тако господине Обершал? Јесте. Добро.

Сведок Антоније Обершал: Да, па то сам и рекао

Проф др Војислав Шешел: Нисте ви то рекли

Сведок Антоније Обершал: Комплексни, сложени бројеви...

Проф др Војислав Шешел: Ви то не знате па сте покушали да избегнете одговор.

Сведок Антоније Обершал: Ја сам то рекао.

Проф др Војислав Шешел: Још једно питање из физике. Знате ли ви шта је то Авогардов број?

Сведок Антоније Обершал: Не, не знам.

Проф др Војислав Шешел: Не знате. А који број има атома у једном граму било ког елемента, масе, у једном граму масе било ког елемента?

Сведок Антоније Обершал: Не знам

Проф др Војислав Шешел: Не знате. Добро. Значи, видимо да нисте никакав физичар. То вас је онда отерало у социологију, је ли тако? Идемо даље. Господине Обершал...

Сведок Антоније Обершал: Могу ли ту нешто рећи сада?

Проф др Војислав Шешел: Не можете ту нешто рећи док вам ја не поставим питање, када вам поставим питање онда може.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Изволите господине Обершал што желите коментарисати. Можда сте зачуђени питањима, али будући да смо у контрадикторном поступку, типичном за англосаксонски сустав, оптужени има право постављати било каква питања да би проверио ваш кредибилитет и то на основи курикулум вите који сте, који је тужитељ дао и већу. Ја у вашем курикулум вите видим да сте ви дипломирали 1962. физику, односно исправка преводитеља, 1956. да сте дипломирали физику, да сте докторирали 1962. социологију. Дакле, ова питања имају везе са вашим кредибилитетом. Јер ако ваше дипломе немају никаквог покрића у вашем знању, онда се може постављати питање у вези са вашим кредибилитетом уопште.

Шта је знање?

Сведок Антоније Обершал: Па оно што сам желио речи јесте да господин Шешел има врло различити став о томе што значи, знање и образовање. Он мисли да цели низ података које се меморирају представљају знање. Тако је он мени почео постављати питања о српској политици 1990-тих и тако даље. Чини се да он мисли да пуко меморирање целог низа података значи, знање. А оно што мене уче на мојем универзитету на харвардском свеучилишту јесте да уче вас како размишљати у оквиру једне дисциплине. И онда вам кажу где су избори ако желите пронаћи неки одређени податак. Подаци се стално мењају како напредује наука. Његов начин испитивања мојег знања је старомодан, то је на који се знање испитивало почетком XIX столећа, а не савремени приступ науци.

Тужилац Кристин Дал: Желела сам само рећи да испитивање господина Шешелја није традиционално испитивање суштине контрадикторног поступка. То није начин на који сам ја учила право.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: У реду господине Шешел, молим вас крените према суштини.

Проф др Војислав Шешел: Надам се господине судијо да се овај опширни Обершалов монолози искључује из времена које је мени стављено на располагање. Ово су основне категорије без којег нема никаквог знања из физике. Ни методологија физике се не може знати ни математике без ових елементарних свари, али то није битно. Господине Обершал, када сте добили пројектни задатак од Тужилаштва да припремите ваш извештај вештака?

Сведок Антоније Обершал: Има неколико година, не знам тачно, мислим три и по године, прошло је пуно времена да вам право кажем.

Проф др Војислав Шешел: Добро. Није нарочито битно. Ви сте са њима склопили неки договор, је ли тако, о вештачењу или је то било налог, шта је то било?

Сведок Антоније Обершал: Они су ме питали да ли сам компетентан да направим анализу садржаја ваших текстова, дакле, говора и слично. И ја сам рекао да.

Проф др Војислав Шешел: Да ли су вам дали моје књиге?

Сведок Антоније Обершал: Рекао сам да знам како се то ради, писао сам о распаду Југославије, нарочито о рату у Босни дакле, ја сам познавао у одређеној мери тему. Да.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, сада више не испитујем ваш кредибилитет, сада нешто друго радимо, нема потребе да се правдате. Мене интересује шта вам је тада Тужилаштво дало од материјала када вас је ангажовало.

Сведок Антоније Обершал: Након што сам пристао то учинити и они су прихватили да ја то учиним, они су ми послали на ЦД ромовима неке од ваших објављених свезака који су били доступни у том облику. И дакле, то је био сирови материјал на основу којег сам ја радио анализу садржаја. А будући да то није било преведено на енглески морао сам пронаћи једног сарадника, то је један докторант, госпођа Беламарић.

„Стручна“ анализа без „Посебне одбране“

Проф др Војислав Шешел: То сте навели у вашем извештају нема потребе да понављате. Да ли вам је тада Тужилаштво дало текст од 400 страна под насловом „Обавештење др Војислава Шешела о намери да изнесе посебну одбрану“ из септембра 2003. године? Да ли сте то добили у руке?

Сведок Антоније Обершал: Из септембра 2003. године?

Проф др Војислав Шешел: Да у септембру 2003. године ја сам то доставио тужилаштву као обавештење о посебном облику одбране. То нисте добили је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: Не, добио сам оптужницу, коју вам је уручио суд, а тог конкретног документа се не сећам.

Проф др Војислав Шешел: Добро господине Обершал. Не сећате се јер га нисте добили. Да ли сте икада видели моју књигу „Хашки досије набеђеног ратног злочинца“, она има око 1000 страна. Ја вам је сада показујем. Никада ово нисте имали у рукама.

Сведок Антоније Обершал: Не, мислим да нисам.

Проф др Војислав Шешел: Добро. Зашто вас ово питам. Ја сам у тој књизи објавио ово обавештење од 400 страна, јер су моји сарадници у том елаборату прикупили огроман број мојих говора и јавних наступа у којима позивам на поштовање међународног ратног права, прописано поступање са ратним заробљеницима, прописан однос према цивилима, женама, деци и тако даље. То вам нису доставили. Само ме то интересује. Такав материјал нисте имали.

Сведок Антоније Обершал: Једини материјали за које је од мене тражено да их прегледам...

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал време ми је драгоцено, молим вас време ми је драгоцено. Знаш шта сте добили рекли сте ми. Ово нисте добили. Мене сада интересује шта нисте добили, а не шта сте добили. Разумете ме. Ово није против вас да морате да се браните. Да пређемо на следеће онда питање.

Тужилац Кристин Дал: Часни суде желела бих да се сведоку омогући да одговори на питање које му је постављено уколико је превод тачан, верујем да је Шешел прекинуо сведока, када је овај покушао да каже које је материјалне он требао да погледа по захтеву тужилаштва.

Сведок Антоније Обершал: Од мене је тражено да прегледам материјале који се односе на односе између Срба и несрба у период од 1991. до 1994. године. Од мене није тражено да размотрим ваше идеје о пољопривредној политици, о царинама и низу читавих других тема. О тома шта ви мислите о суду и о многобројним другим темама о којима не сумњам да сте ви говорили и писали.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, ви изгледа не разумете ову процедуру, није битно уопште вам не замерам. И ово није против вас усмерено. Ово вас не показује у негативном светлу што ћу вас сада питати. Да ли вам је Тужилаштво дало на располагање три елабората која сам поднео обрађујући говор мржње на западу. Говор мржње различитих западних државника и новинара. У Хрватској и у муслиманском делу Босне и Херцеговине. Да ли сте добили та три елаборате? То сам исто предао као облик посебне одбране. То је урадио мој експерт Дејан Мирковић са групом сарадника.

Тужилац Кристин Дал: Часни суде да ли бисмо могли да замолимо господина Шешела да буде конкретнији када је реч о референци за документа? На пример ког датума их је предао, јер ја нисам у стању да утврдим о којем је документу реч уколико не располажем неким конкретним појединоцима.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Господине Шешел да ли бисте могли да прецизирате о којим је документима реч.

Проф др Војислав Шешел: Имате их господине судијо у скраћеној верзији коју сам по вашем налогу доставио о елаборатима посебне одбране.

Сведок Антоније Обершал: Оно што ја јесам добио од вас и то сам веома пажљиво прочитао јесте реплика од неких 160 страна. Коју сте ви и ваше особље, истражитељи дали на мој извештај вештака. И у тој реплици постоји добра количина материјала који сте ви управо описали када је реч о говору мржње и тако даље. Не знам да ли мислите на тај документ јер ја то јесам прегледао.

Проф др Војислав Шешел: Не, ви сте добили мој први одговор на ваш експертски извештај. Али нисте добили додатка на ваш други део експертског извештаја. То сам ја доставио 26. новембра 2007. године, то нисте ни могли да добијете. Је ли тако. Али не питам вас зато. Говорим вам о три експертска извештаја о говору мржње то нисте добили. Да ли сте икада имали у рукама моју књигу „Ватикански анти-српски инструмент Фрањо Туђман“. То је књига од 1000 страна. Јесте ли имали у рукама.

Сведок Антоније Обершал: Мислим да нисам, не.

Проф др Војислав Шешел: И ја мислим да нисте. Не морате да се бојите ништа. У тој књизи ја сам објавио овај елаборат о говору мржње у Хрватској у релевантном периоду. Ви то нисте мали у рукама и нисте могли да упоредите са оним изводима из мојих говора о којима сте вештачили.

Господине Обершал да ли сте имали некада у рукама моју књигу „Амерички антисрпски инструмент Алија Изетбеговић“.

Сведок Антоније Обершал: Не.

Проф др Војислав Шешел: У њој је обрађен говор мржње муслиманских политичара у Босни и његових медија. Са тезом да је то код њих много израженије него код мене, ако уопште код мене може бити речи о томе. Не замерам што нисте, није вам нико дао.

Господине Обершал, да ли вам је Тужилаштво доставило три моја елабората о посебној одбрани у којима на 4000 страна обрађујем тезу да су римске папе Јован Пале Други и Бенедикт XVI главни кривци за рат на подручју бивше Југославије и главни кривци за све ратне злочине који су се десили. То нисте добили, је ли тако да вам скратим муке.

Сведок Антоније Обершал: Не.

Проф др Војислав Шешел: Задовољан сам одговором.

Сведок Антоније Обершал: И заправо сам веома захваћан што то нисам добио, ја читам додуше фикцију романа, али не ове какве ви пишете.

Проф др Војислав Шешел: Значи, то је фикција да су папе главни злочинци. То сматрате фикцијом...

Господине Обершал да ли сте икада у рукама имали моју књигу „Баволов шегрт злочиначки римски папа Јован Павле Други“? више информација www.srs.org.yu/издања/57.

Сведок Антоније Обершал: Не. Нисам.

Проф др Војислав Шешел: Нисте. Господине Обершал да ли сте икада имали у рукама моју књигу „Антихристов намесник зликовачки римски папа Бенедикт Шеснаести“?

Сведок Антоније Обершал: Не.

Проф др Војислав Шешел: Нисте, хвала. Да ли сте господине Обершал, да ли сте имали икада у рукама моју књигу?

Сведок Антоније Обершал: Не.

Сведок Антоније Обершал: Не.

Проф др Војислав Шешел: У овим књигама...

Сведок Антоније Обершал: Ја нисам добио ниједну од ових књига, сигуран сам да ви имате.

Проф др Војислав Шешел: Ни једну моју књигу нисте имали?

Бројне такве књиге те врсте?

Проф др Војислав Шешел: Ни једну моју књигу нисте имали у рукама.

Сведок Антоније Обершал: Само оне које су ми упућене на ЦД рому, а на којем су садржани оних 40-так књига.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, ви кажете да је фикција моја оптужба против Ватикана и римских папа. А вама наравно, није познато да сам у овим књигама објавио елаборате о посебној одбрани, где сам прикупио научне анализе страних италијанских, француских, енглеских, америчких и других аутора и српских аутора, о злочиначкој улози римских папа. То вам није познато.

Сведок Антоније Обершал: Др Шешел, пошто један и други имамо докторате и пошто смо и један и други бившу професори желео бих да знам да ли је Ватикан отворио своје архиве за ваше истражитеље тако да сте ви могли да добијете све ове информације и изложите аргументацију. Да ли је Ватикан вама отворио своје архиве како бисте ви могли да спроведете истраживање у вези са тиме шта су они радили. То бих заиста желео да знам. Јер би то био веома занимљив преокрет у начину на који Ватикан руководи својим архивама.

Списак без „Идеологије српског национализма“

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, ја овде вама постављам питање, а не ви мени, али опште сте ми веома симпатичан човек, ја ћу вам одговорити. Нису моји истражитељи ово истраживали него су они из књига најугледнијих светских аутора повадили релевантне делове и направиле једну хрестоматију од 4000 страна. То су урадили Зоран Красић и Елена Божић Талијан. И Тужилаштво располаже већ две године тим материјалом. Али, то само за вашу информацију. Пошто ви нисте у целости ни једну моју књигу прочитали сигурно нисте прочитали ни књигу „Идеологија српског национализма“, је ли тако. То је књига од више од 1000 страна.“

Сведок Антоније Обершал: То би могла да буде једна од књига које су се налазиле ЦД рому, а које смо ми прегледали нисам сигуран, не могу напамет да се сетим свих ових наслова. Али уколико се то односи на догађај између 1991. и 1994. године, када је реч о вашим политичким активностима вероватно имамо ту књигу. Не могу сада напамет да се се-

тим сваког од тих 41 наслова.

Проф др Војислав Шешел: Знате зашто је важна ова књига. Ова књига не говори о мојим политичким активностима него научно поткрепљује моје тврдње о историјским чињеницама за које ви сматрате у вашем извештају да су неистините. Ја се овде позивам на изворе, на веома чврсто утемељене изворе. У томе је суштина. И видим да ни то нисте видели. Да ли сте ви икада имали у рукама моју књигу „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације“?

Сведок Антоније Обершал: Не.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, у тој књизи на 1000 страна а писао сам је у току робљања овде у Хагу за протеклих пет година, ја сам научно доказао да су данашњи Хрвати вештачки створена нација од стране римокатоличке цркве. А ви у једној реченици у вашем извештају кажете - то није истина. Уопште нисте ушли у аргументе које ја износим. Јер по вашем мишљењу немогуће је да римске папе буду злочинци. А ја износим доказе да су римске папе хиљаду година уназад, скоро редовно били злочинци. Укључујући овога Пија XI, XII кога у науци називају Хитлеровим папом. Шта вам овим показујем. Показујем вам овим господине Обершал да смо ми два различита света. Ви сте оптерећени стереотипима и за вас је папа нешто позитивно. Је ли тако? Да ли сте ви католик, господине Обершал?

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Господине Шешел, поставите питање, јер овако како ја видим оно што сте ви рекли то је више изјава. На основу књига које сте написали, на основу тема које сте обрађивали, поставите питање на које може да одговори са знам, не знам. Јер у противном...

Два света

Проф др Војислав Шешел: Добро господине судијо. Ја сам поставио питање да ли је господин Обершал римокатолик по вероисповести. Ја имам право на то питање.

Тужилац Кристин Дал: Приговор часни суде, мислим да ово превазилази оквире.

Сведок Антоније Обершал: Мени не представља потешкоћу да одговорим да ја заправо нисам присталица ниједне вероисповести, ја сам секуларан по опредељењу.

Проф др Војислав Шешел: У реду, и то је одговор. Немам ништа против тога, то је ваше уверење, али мене је интересовало да знам.

Господине Обершал, сада ћемо још до паузе пошто нам је отишло много више времена него што сам планирао, размотрити једно питање из ове ваше последње допуне коју сам ја добио 7. децембра, додатак вашег извештаја. На првој страни, ви одговарате на моје прво службено обавештење поводом вашег извештаја. И кажете и овде сте у праву, да међу категоријама које сте кодификовали нема категорије говора мржње, је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: Тако је.

Проф др Војислав Шешел: А да ли је вама познато да се оптужница против мене добрим делом заснива на тези да сам ја говором мржње извршио тешке ратне злочине?

Сведок Антоније Обершал: Па то није мој посао, ја сам вештак није на мени да одлучујем шта у оптужници пише или не пише. Наравно, ја сам извршио анализу садржаја. Што се тиче говора мржње, дозволите нисам завршио, говор мржње се користи у медијима, у разговорима, овај термин се користи на један неодређени, не конкретан начин. Уколико имате намеру да се бавите озбиљном анализом са-

држаја морате да будете далеко прецизнији у погледу тога шта говорите и у чему се заправо састоји садржина и због тога сам увео оне категорије које сте могли да прочитате и које смо читали приликом анализе садржаја. И на тај начин сам извршио кодификацију. Мој јучерашњи исказ овде, јуче као и на почетку данашњег дана, указује на то да што се тиче социјалне психологије и социјалних наука говор мржње представља оно што је заиста важно да се, исправка преводиоца говор претњи исправља оно што је заиста важно да би људи реаговали. Ствара се свест о постојању претње против неке групе, то ствара страх и анксиозност и захтева се акција и обично се мржња уследи после неких грозних, пошто се почине нека грозна дела и онда постаје далеко теже да дође до помирења између људи који се међусобно мрзе. Али кључи део пропаганде који покреће на акцију заправо је говор који у себи носи претње. И то сам илустровао уз помоћ неких конкретних изјава уз помоћ видео снимака као и уз помоћ анализе садржина. Наиме, ваша националистичка реторика дубоко је натопљена тим говором који су себи садржи претње. И за мене као вештака то је био важан дело тога како објаснити акције које су непријатељске, агресивне и насилне.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, нема потребе за оваквим дугим експликацијама које нису одговор на моје питање. Знате ли ви да је Савет Европе дао прецизну дефиницију говора мржње? Је ли вам то познато?

Сведок Антоније Обершал: Не знам како гласи конкретно дефиниција говора мржње Савета Европе, ја јесам прегледао амерички закон, као и британски закон, али нисам упознат са Саветом Европе.

Проф др Војислав Шешел: А знате ли, ово сте као експерт морали да се упознате, али ја вас нећу учити томе. Знате ли како је и британску правну праксу уведена категорија говора мржње? Била је велика расправа у дому лордова, по питању закона када је први пут промовисан говор мржње. Да ли знате нешто о томе?

Сведок Антоније Обершал: Ви мислите на раздобље још увек у време Блорове владе, када се изнео предлог зако-

на? Мислим 2005. године, јер тамо се управо говорило о томе што је говор мржње, што су потпиривачке изјаве и лорд Хофман је управо у Горњем дому парламента изнео врло јаку аргументацију против тог предлога Блерове владе. Дакле, то познајем, ту расправу врло добро познајем.

Проф др Војислав Шешељ: Да, али прва расправа је била 1980-тих година. И тада је говор мржње ограничен искључиво на расну мржњу. И дефинисано да говор мржње може представљати на пример диференцијација између раса на тези да је нека раса нижа, а нека виша. И то забрањује говор мржње. То је из 80-тих година. И у Америци колико је мени познато на томе се темеље сва инсистирања на санкционисању говора мржње. Је ли тако. Значи, говор мржње није претња, говор мржње није ни агресија, него покушај биолошког разликовања раса на тези да је једна раса нижа, а друга виша. То је искуство Хитлерове Немачке. Је ли вам то познато?. Ви нисте правник по струци, немате баш неко познавање правних категорија.

Господине Обершал, ви сте код мене овде...

Сведок Антоније Обершал: Не, ја овде нисам као правник и нисам овде да дајем судове или да издајем исказ о правним разликама и категоријама.

Законима несанкционисан говор

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Господине Обершал оптужени вам је поставио једно питање које би за нас могло бити важно или можете или не можете одговорити. Дакле, он каже, а суд ће то проверити да говор мржње по његовом мишљењу, је усредоточен на биолошке разлике, дакле, расне разлике и да то нема никакве везе са питањем говора који би садржавао претњу. Да ли се ви с тиме слажете или не, или не можете дати одговор?

Сведок Антоније Обершал: То је можда било тачно 80-тих година, али што се тиче говора мржње у рецентнијој законодавној пракси у Сједињеним Државама и у Великој Британији, ја мислим да то садржи и друге елементе, но ја нисам никако вештак за питања повести говора мржње и како се он дефинира.

Проф др Војислав Шешељ: Само мало да прецизирам, таква дефиниција говора мржње је постојала пре препоруке Савета Европе од пре неколико година, само да ту будемо јасни. Значи, препоруком Савета Европе је прецизирана дефиниција говора мржње, али ја сам тада већ био у затвору, колико ме сећање служи.

Ви сте анализом делова мојих текстова прецизирали да се ја бавим глорификацијом прихваћене групе. Је ли тако, то је прво. Да ли је у америчком правном систему то забрањено. Да ли имате у виду први амандман.

Сведок Антоније Обершал: Не, то није забрањено.

Проф др Војислав Шешељ: Веома су ми важни ови ваши одговори али молим вас да буду кратки. Није ово против вас усмерено, имам утисак стално да имате дефанзивни став. Немам више намеру да вас нападам. У почетку сам то морао мало. Сада се релаксирајте, само ми молим вас конкретно одговарајте. Да ли је у америчком правном систему забрањено стереотипизирање у јавним наступима политичара, новинара, у научним публикацијама и тако даље? Да ли је то кривичним законом забрањено или подлеже само научној критици?

Сведок Антоније Обершал: Др Шешељ, мени се чини да сте ви под погрешним дојмом да бих ја желио спречити вашу слободу говора или слободу говора било каквог политичког садржаја. Ово о чему ја говорим у смислу анализе глорификација прихваћене групе, негативно етикетирање унутрашње претње Србима и тако даље, то је све заштићено правом на слободу говора. Ја не тврдим да би ваш говор требало спречити или било какав говор. То није оно што ја тврдим и на то се не односи анализа садржаја који сам ја извршио. Ја чак и немам овде никакву категорију која каже говор мржње, ако сте прочитали мој извештај.

Проф др Војислав Шешељ: Како нисам!

Сведок Антоније Обершал: И ја врло конкретно кажем да ви не користите расне категорије на начин како су то чинили нацисти у својим политичким говорима. Иако ја овде имам категорију дехуманизација, што би томе одговарало, ја нигде то нисам означио у односу на ваше говоре. Јер они једноставно не спадају у оквир таквог типа нацистичког расног говора мржње.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, па ја сам јуче вас похвалио овде да сте ми веома драгоцен као сведок оптужбе. Немојте више да се браните. Ја се слажем са вама по овим питањима. Мени је жао што пре Тужилаштва нисам дошао до вас, можда бисмо успешније сарађивали на овим питањима. Немојте више да се браните. У праву сте, стереотипизирање није кажњиво. Разне врсте претњи, наравно, ако то није претња индивидуалном човеку, на пример господину који седи поред мене, ја запретим да ћу га ударити или другом господину да ћу га ошамарити и тако даље. Дакле, није реч о неким непосредним претњама него уопштеним претњама. Као када амерички председик прети да ће напасти Ирак, па нападне Ирак и побије 100.000, 200.000 Ирачана колико знам. Да ли је дакле, да ли су те разне врсте претњи уопштеног карактера кажњиве у америчком правном систему по вашим сазнањима?

Сведок Антоније Обершал: Не.

Проф др Војислав Шешељ: Нису, хвала вам господине Обершал. Изванредно сарађујемо. Да ли је у америчком правном систему кажњиво заговарање насиља? На пример, амерички председник Буш, само да завршим ово господине судијо, да бих са новом целином кренуо после паузе. Када амерички председник Буш заговара бомбардовање Ирана под лажним оптужбама? Да Иран прави атомску бомбу, америчке обавештајне службе саопштавају да је он престао 2003. године да ради на том пројекту. Да ли је то заговарање насиља?

Сведок Антоније Обершал: То сигурно представља заговарање насиља јер бомбардирање представља насиље.

Проф др Војислав Шешељ: Да.

Сведок Антоније Обершал: Али он о томе говори као о могућности он не каже да се то мора учинити. Али то јест могућност дакле, то је једна од опција.

Проф др Војислав Шешел: Али ми видимо на примеру Ирака да је та могућност спроведена у дело. Под лажном оптужбом да Садам Хусеин има оружје за масовно уништавање Буш је напао, разорио Ирак, побио стотине хиљада Ирачана, ликвидирао Садама Хусеина, а после сазнајемо није било никаквог оружја за масовно уништавање. Је ли тако, јесу и то чињенице?

Тужилац Кристин Дал: Приговор часни суде. Питање релевантности.

Сведок Антоније Обершал: Ја нисам овде да бих говорио о савременој историји.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Па што се тиче приговора, господине Шешел, с обзиром на ваше питање тужитељка каже да то није релевантно. По чему је ваше питање релевантно?

Проф др Војислав Шешел: Ево само сада укратко да то питање поновим. Да ли је у америчком правном систему забрањено заговарање ове врсте насиља? Да ли је забрањено да неко наступи на телевизији и каже треба бомбардовати Ирак? Да ли је то забрањено?

Сведок Антоније Обершал: То није забрањено.

Проф др Војислав Шешел: Хвала вам господине Обершал.

Претпостављам да сте чули за залагање Збигњева Жежинског, знате ко је Збигњев Жежински, он се залагао да се Русија подели на три или четири државе. Је ли знате за то његово залагање? Кажите ми да или не.

Сведок Антоније Обершал: Ја сам њега пратио, он је заправо био један од мојих професора на Харварду и пратио сам његову каријеру и оно што је говорио. Но ја се доиста не сећам да је он рекао нешто слично томе. Не знам сасвим точно какве то везе има са овим због чега смо данас у овој судници, не, али нисам чуо да је то казао.

Проф др Војислав Шешел: А објавио је књигу о томе. Али није битно. Да ли је у Америци такав начин јавног залагања за насилне промене граница кажњив. То је моје питање. На пример када у Америци сада неки политичар каже, то се чуло у јавности, да Ирак треба поделити на три државе Курдистан, шиитски и сунитски део.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Одговорите на ово питање па ћемо одмах након тога имати паузу. Дакле, чули сте питање, молим вас одговорите.

Сведок Антоније Обершал: Можете се у америчком политичком дискурсу залагати за било какву измену држава, државних граница, ратне политике, иноземне политике...

Проф др Војислав Шешел: Добро, молим вас једно кратко питање, господине судијо, молим вас само ово питање. Да ли би у америчком правном систему по вашем мишљењу ја могао кривично одговарати за било који фрагмент мојих говора које сте ви анализирали. По вашим сазнањима.

Сведок Антоније Обершал: Па овде је важан контекст. Ако сте у ратној зони, траје ратни сукоб, цивили се убијају, а ви одржите говор својим људима у којем кажете наставите с тим, заузмите ово место, решите их се. Уместо да кажете станите. Другим речима ако се залажете за насиље у опасној ситуацији у којој цивили дакле, не борци се излажу ризику да ће их се убити, онда да. Онда постоје основе за то да вас се кривично гони према постојећим законима. Ако то кажете на телевизији у ситуацији која не подразумева никакв сукоб дакле, када доиста не постоји убијање или не постоји велики ризик од насиља, онда можете рећи што год желите.

Еписки склик „реке крви“

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, дали сте ми један прилично задовољавајући одговор на моје последње питање. Дакле, да би говор био правно кажњив, он мора бити изречен непосредно где се одвијају дејства која могу довести до кривичних дела. Је ли то смисао ваше последње изјаве? И ситуацији где је могуће да дође до таквих кривичних дела.

Сведок Антоније Обершал: Да ли сам то ја рекао?

Проф др Војислав Шешел: Ја сам сада у две три речи свео оно што сте ви опширно објашњавали. Дакле, морао бих бити негде у ситуацији где се одвијају ратна дејства, па својим говором да некога подстакнем или подстрекујем да изврши кривична дела. То је смисао што сте ви рекли не могу ја дословно вас интерпретирати. Моје питање је било када би по америчком правном систему, ево сада и њега упрошћавам, говор као такав био кажњив. Ако сте ви заборавили шта сте рекли, идемо на ново питање.

...**Сведок Антоније Обершал:** Ја нисам вештак за правна питања и ја не могу овде сведочити о тако финим разликама у правним питањима. Ја сам свој одговор дао као нормално грађанин који прати дебате у вези са оваквим питањима. И то је оно о чему ја могу говорити. Али ја не, нико нисам вештак за правна питања.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, ја вас питам о вашим сазнањима. Ви сте професор америчког универзитета и требало би да сте веома образован човек и упућен у јавне послове. Оно што сте последње рекли представља подстицање или подстрекавање на кривична дела. Ви не морате знати ту дефиницију, али ја сажимам оно што сте ви изговорили. Ви сте можда заборавили шта сте рекли.

Ево ја имам нова сада питања за вас. Молим вас сада да ме пажљиво слушате. Да раздвојимо збивања у Српској Крајини односно Хрватској и збивања у Републици Српској и Босни и Херцеговини у односу на збивања у Војводини, Хртковцима и тако даље. Да ли сте ме сада разумели? Дакле, две ствари посматрамо одвојено. Једно је рат између

Српске Крајине и Хрватске, између Републике Српске и муслиманско Хрватске федерације. А друго су збивања у Војводини. Две одвојена ствари имамо. Надам се да сте ме сада разумели. Питам вас само за збивања на подручју Српске Крајине и Хрватске, односно Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, само вас то питам да ми кажете - да ли сте негде у мојим говорима, чланцима било ком јавном иступу нашли да се ја залажем за убијање ратних заробљеника?

Сведок Антоније Обершал: Не, нисте се залагали за убијање ратних заробљеника.

Проф др Војислав Шешељ: Хвала. Да ли сам се негде у мојим говорима залагао за убијање цивила?

Сведок Антоније Обершал: Знате ви кажете ампутира-ти, па крв ће тећи, ви радите такву врсту језика и многи људи укључујући и мене основно то интерпретирају као насил-на дела против једне целе скупине људи. У овом случају Хр-вата или ко год је већ улази у тај дати контекст.

Ја нисам рекао да је то био противправни говор и да ви немате право говорити такве ствари. Ја сам међутим, то кодифицирао као залагање и потицање на очекивање насиља. Дакле, то сам ја утврдио на основи анализе садржаја вашег говора, а нисам ја томе давао никакве правне квалификације.

Сведок скочио себи у стомак

Проф др Војислав Шешељ: Ви избегавате одговор на моје питање. Постоји правно дозвољено насиље и правно недозвољено насиље. Из што ја говорим и рекама крви ви можете закључити да сам ја као личност крвожедан. Је ли тако у крајњој некој инстанци, ја мало карикирам. Али то што ја говорим о рекама крви не значи, моје подстицање или подстрекавање на убијање цивила. Јесам ли сада довољно јасан. Није ово питање права, ово вам је питање социјал-не и политичке психологије.

Када ви кажете тећи ће реке крви, ја то не интерпрети-рам као клање свиња и оваца, него то интерпретирам као нешто што се односи на људска бића. Дакле, то је моја ин-терпретација. Ви при том не говорите о животињама које ће се заклати и онда појести.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, ви не познајете српску књижевност и српски јуначки еп. Који је препун израза о рекама крви, о крвопролићу. Али реч је о ратном крвопролићу. Две војске се сукобе на бојном пољу и

теку реке крви. Имамо цели циклус косовских народних пе-сама где се говори о тим рекама крви. Једно је говорити о ре-кама крви, а друго је речи убијајте Хрватске или муслиман-ске цивиле. Јесам ли сада био довољно јасан. Теку реке не-чије крви, чије крви. Војника на бојном пољу. Је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: То је оно што ви кажете, но ако погледате војне догађаје и у рату у Хрватској и у рату Босни великом већином крв није текла на страни војника него на страни цивила.

Проф др Војислав Шешељ: А да ли се слажете да је крв текла на страни цивила на обе стране.

Сведок Антоније Обершал: Да, текла је на свим странама.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, да ли сте ви нашли извод из неког текста где се ја залажем за уби-јање жена и деце? Да подстрекавам на убијање жена и деце?

Сведок Антоније Обершал: Не, то нисте рекли точно так-вим речима ја се таквог дела не сећам.

Проф др Војислав Шешељ: А господине Обершал вама би као интелектуалцу требало да је познато да постоји вели-ки број пресуда Врховног суда Сједињених Америчких Др-жава где се јасно дефинише какво мора бити подстрекава-ње или подстицање на кривично дело да би било кажњиво. Да подстрекавање мора бити директно и непосредно. Да ли вам је то познато?

Сведок Антоније Обершал: Већ сам казао и вама и суду да ја нисам вештак за правна питања. Ако желите чути ис-каз о уставној повјести или о томе како се дефинирају ти правни термини у судској пракси, онда овамо морате дове-сти правника који ће о томе сведочити, јер то је његова ек-спертиза, а не моја.

Проф др Војислав Шешељ: Добро господине Обершал. Када сте ви вршили експертизу нисте у ваш компјутерски програм убацили у претраживач однос према цивилима, од-нос према ратним заробљеницима, однос према жени и де-ци противничке стране. Је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: Не, све што смо учинили од-носно ставили у претраживач биле су речи Србин, Хрват, муслиман, Албанац, наравно, на одговарајућим језицима. То је оно што смо ми претраживали. Дакле, тражили смо дело-ве текста који се баве политичким односима Срба и несрба. Ми ништа друго нисмо тражили, нисмо претраживали по терминима попут деца, жене, време, старци, царине, пољо-привреда или нешто слично. Ми смо тражили по овим кључним речима.

Проф др Војислав Шешељ: Врло добро господине Обер-шал. Ја сам вас ово питао да ставим до знања да ви нисте до-шли ни до једне моје изјаве у којој се ја залажем за пошто-вање међународног ратног права, за хуман третман ратних заробљеника, цивила, жена и деце противничке стране, и та-ко даље. Господине Обершал, да ли сте ви вашим претра-живањем мојих текстова нашли негде да се ја залажем, да подстрекавам или подстичем на противправно затварање? Против правно затварање. Дакле, реч је о цивилима, само се они могу противправно затварати.

Сведок Антоније Обершал: Мислите узимање талаца?

Проф др Војислав Шешељ: И узимање талаца, и против-правно хапшење било који начин, било који начин да се гру-па цивила негде затвори противправно? Значи, без судске одлуке?

Сведок Антоније Обершал: Не сећам се таквих одломака.

Проф др Војислав Шешељ: Не сећате се, јер тога сигур-но нема господине Обершал. Да ли сте негде наишли у из-водима из мојих текстова, да се ја залажем да подстичем или подстрекавам, на мучење? На било који облик мучења?

Сведок Антоније Обершал: Мучење, не.

Проф др Војислав Шешељ: Хвала господине Обершал.

Да ли сте негде у мојим текстовима нашли да се ја залажем, да подстичем друге, да подстрекавам на окрутно поступање?

Сведок Антоније Обершал: То зависи од тога што подразумевате под окрутним поступањем. Ми смо јуче једну другу седницу посветили протеривању и размени становништва и етничком чишћењу, знате ваше залагање ваша становишта у вези са овим питањем, ја бих рекао да то јесте окрутно поступање према другима, не у смислу неке најуже дефиниције али...

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал договорили смо се на почетку овога дела да раздвојимо све што је било у Војводини од онога што се дешавало у Српској Крајини, Хрватској, Републици Српској, Босни и Херцеговини. Да ли се сећате. Дакле, да ту размену становништва која се односи на Војводину, потпуно сада апстрахујемо на њу ћемо доћи касније. Да вам кажем шта је то окрутно поступање на пример. Силовање је окрутно поступање на пример. Јер нема прецизне дефиниције силовања у међународном ратном праву, али се оно подводи под окрутно поступање. Дакле, да ли сте негде нашли да се ја залажем, да подстрекавам, да подстичем на окрутно поступање?

Сведок Антоније Обершал: Попут силовања?

Проф др Војислав Шешел: Попут силовања или било ког другог облика

Сведок Антоније Обершал: Не, ви се нисте залагали за силовање. Не.

Проф др Војислав Шешел: Хвала господине Обершал. Господине Обершал, да ли сте негде нашли са изузетком Војводине, да сам се ја залагао за депортацију било чију? На пример из Републике Српске Крајине из Републике Српске било да је реч о Хрватима, муслиманима. Да ли сте нашли то негде? Заборавите на тренутак Војводину и Косово, само ми је овде потребно да кажете.

Сведок Антоније Обершал: Зашто бих требао да заборавам Косово, то је саставни део Србије?

У многим навратима ви сте се практично залагали за то да сви који су Албанци би требало на неки начин да оду одакле у Албанију или у неки други избеглички логор којим би управљале Уједињене нације.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, чекајте да ме оптуже прво за Албанце па онда, нема смисла заиста. Албанци нису обухваћени мојом оптужницом. Зато не желим о томе да говорим. Ја вам постављам прецизна питања јер желим прецизан одговор. Јесте ли нашли негде да сам се залагао за депортацију Хрвата из Српске Крајине или депортацију муслимана и Хрвата из Републике Српске, ево прецизно питање?

Сведок Антоније Обершал: Заиста би било неопходно да прегледам изводе за које сам извршио кодификацију, требало би дакле, да погледам изводе како бих видео шта сте тачно рекли неких конкретних датума у време када сте били активни у Крајини. Ја не могу сада то напамет да кажем. Али у мом извештају вештака постоје цитати...

Хераклит у Хагу

Проф др Војислав Шешел: Јесте, али у вашем извештају вештака се о томе не говорим, нема нигде цитат о томе. Ја сам изгледа боље прочитао ваш извештај него ви сами. Ја тврдим да не постоји, а ви ми сада нађите у извештају вештака где то постоји. Али немојте листањем да ми одузмете превише времена. Ви не знате ни један такав пример, то је моја констатација идемо даље. Да ли сте негде?

Сведок Антоније Обершал: То није оно шта сам рекао...

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Треба брзо решити ово питање проблем је следећи. Господин Шешел,

оптужени Шешел пита да ли је он у својим писаним текстовима или говорима поменуо депортацију. Питање је веома јасно дакле, реч је о депортацији било Хрвата или муслимана. Да ли је то назначено у вашем извештају да је приликом тог говора изречено тог и тог датума, у тој и тој реченици поменута изричито депортација?

Сведок Антоније Обершал: У великом броју прилика се помиње депортација и ја наводим цитате из неких од ових текстова, е сада ја овако напамет не могу да се присетим да ли се ту помињу Хрвати или Срби у неким конкретним деловима Крајине или Војводине. Међутим, уколико Претресно веће жели да ја дам свој исказ у вези са тим ја могу да седнем вечерас и да прегледам све изводе и да вам пружим, да прегледам сву документацију и дам одговор.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: У сваком случају ми судије имамо извештај пред очима па можемо и сами да спроведемо истраживање. Можете да наставите.

Проф др Војислав Шешел: Господине судијо, мене не интересује шта ће сутра речи господин Обершал, ја поуздано знам да он нема ни један пример мог залагања за депортацију када је реч о Хрватима Српске Крајине, и муслиманима и Хрватима из Републике Српске, а он то може сада поправни извештај да пише неком другом, мене више то не интересује.

Да ли сте господине Обершал, негде у неком мом тексту нашли да се ја залажем за присилно премештање становништва унутар Српске Крајине или унутар Републике Српске?

Сведок Антоније Обершал: Унутар саме Крајине?

Проф др Војислав Шешел: Да, присилно премештање значи, премештање унутар једне државе, а депортација је из једне државе у другу државу, да вам објасним ове правне финеесе.

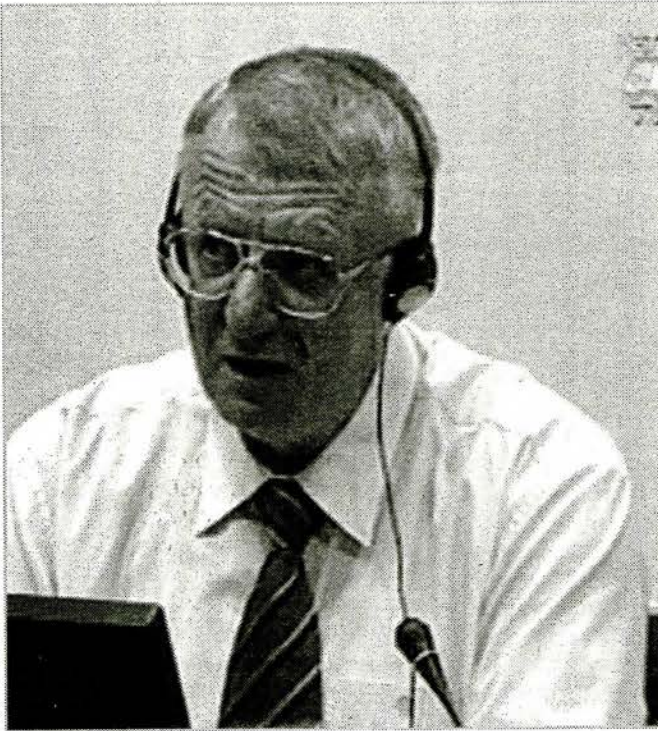
Сведок Антоније Обершал: Још једном приликом анализе садржаја у великом броју наврата се помињу премештање и депортација. Ја бих требао да погледам конкретне цитате и датуме како бих могао да утврдим који се међу њима односе на оно што је господин Шешел малочас управо писао као депортација унутар Крајине. То би изискивало прилично времена када бих сада прегледао извод, сваки извод и нема никаквих потешкоћа да ја то написмено изложим пошто прегледам изводе да по завршетку седнице могу да вам дам конкретан одговор на ово питање.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, ви бар у мом процесу више нећете имати прилике било шта написмено да подносите. Све што сте имали ви сте поднели. Ви сте имали неколико година на располагању да се припремите за овај процес и сада ја установљавам овде пред судским већем јесте ли се добро припремили или нисте. Овде када протекне вода реком, не врати се никад више она иста вода...

Господине Обершал, да ли сте негде у мојим текстовима који се тичу истих ових простора, Републике Српске Крајине, Хрватске, Републике Српске, Босне и Херцеговине нашли да се залажем, да подстичем, да подстрекавам на безобзирно разарање села и насеља, пустошење које није изазвано војном нуждом? Да ли сте игде то пронашли, па вам је остало у сећању?

Шешел указивао на пљачку

Сведок Антоније Обершал: Ја не знам тачно шта подразумевате који нису оправдани војном сврхом. То је један доста неодређен опис. Али би уопште узев одговорио - не. Ви нисте наступили као Џингис кан и рекли треба све да разоримо, све да побијемо и све да силујемо и тако даље. Не то

нисте учинили.

Проф др Војислав Шешељ: Хвала, господине Обершал.

Сведок Антоније Обершал: У оним текстовима које сам ја прегледао ви нисте тако поступили.

Проф др Војислав Шешељ: Хвала господине Обершал и хвала што сте били концизни. Да ли сте господине Обершал, негде у мојим текстовима, јавним наступима, писаним текстовима било где пронашли да се ја залажем, да подстичем или подстрекавам на уништавање сакралних или образовних објеката? Значи, црква, цамија, школа и тако даље.

Сведок Антоније Обершал: У мојој анализи садржаја тога није било.

Проф др Војислав Шешељ: Хвала вам господине Обершал.

Сведок Антоније Обершал: Било је међутим, неких других ствари којима се много штошта могло приговорити, то се углавном односило на Албанце на Косову, не знам да ли да у то залазимо или не.

Проф др Војислав Шешељ: Пустите Албанце. Немојте. Пустите Албанце имаћемо ми још тамо великих река крви по питању Косова, господине Обершал, у будућности. Ако нам сада отму Косово, има за 100 година да га повратимо, макар огромне реке крви текле. Али оставите то сада по страни. ...

Господине Обершал, да ли сте у изводима из мојих говора било где пронашли да се залажем за пљачку јавне или приватне имовине? Или да подстичем друге да обављају ту пљачку?

Сведок Антоније Обершал: У неким својим изјавама ви свакако описујете и помињете велики број пљачки јавне и приватне својине, до које је дошло приликом етничког чишћења у Босни. Ви наравно, увек тврдите када описујете ове догађаје да су Милошевић и армија и снаге министарства одбране и специјалне снаге то чиниле, али да ваши добровољци то нису чинили и да сте им ви говорили да то не чине. Искрено говорећи, требали у то да поверујемо, да ли је то заиста тачно, али ви сте тако говорили. И то се налази у оним изјавама чију сам садржину ја анализирао.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, од вас се не тражи да нешто овде верујете или не верујете, него само да потврдите или оспорите неке чињеничне наводе. А ви сте сада отишли корак даље, установили сте да сам ја критиковао друге што су пљачкали јавну или приватну имовину. А немате ни један доказ да сам се ја залагао да се пљачка, је ли тако? Јесам ли ја сада у праву када сам интерпретирао ваше речи?

Сведок Антоније Обершал: Да, ви сте оптуживали друге велики број других људи да тако поступају.

Залудне године вештака сведока

Проф др Војислав Шешељ: Добро, да не губимо даље време по том питању. Да ли сте господине Обершал, у изводима из мојих говора нашли да се ја залажем, да се чине нехумана дела на простору Републике Српске или Републике Српске Крајине? Било каква нехумана дела?

Сведок Антоније Обершал: Република Српска, Република Српска Крајина ...

Проф др Војислав Шешељ: Нисте. Нема их зато и нисте.

Сведок Антоније Обершал: Не, не, могу ли ја нешто да кажем? Још једном требало би да прегледам ове конкретне изјаве у вези са етничким чишћењем, и да погледам датуме, да погледам места када су оне дате, да ли се односе на Републику Српску и Републику Српску Крајину. Ја не могу овако напамет да пружим одговор на то питање, а да претходно не консултујем свој извештај.

Проф др Војислав Шешељ: Ви сте експерт, ви бисте...

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Само тренутак. Када је реч о тој теми, с обзиром на то да вам оптужени поставља питања у вези са тим шта је евентуално рекао у својим говорима или шта је написао а када је реч о кривичним делима о злочинима који се дефинишу статутом. Ја сам погледао вашу табелу и поставио сам питање зашто ту нисте додали нешто прецизније одредбе. На пример, депортација, премештање становништва, силовање, убиство, окротно поступање и онда бисте обележили крстићем оне одговарајућу кутијицу. Нисте ни размотрили могућност да такву методологију усвојите.

Сведок Антоније Обершал: Ми смо унакрсно разматрали једну групу и шта се са њом догађа. На пример, етничко чишћење се односи на различите народе. Да сам ја знао да ће доћи до унакрсног испитивања у вези са тим, ја нисам мислио да је важно коју конкретну етничку групу помиње др Шешељ. Да ми је то било познато могао сам да се послужим нашим рачунарским програмом да обавим ту анализу. Једноставно нисам очекивао да ће се од мене очекивати да о томе говорим.

Тужилац Кристин Дал: Часни суде, постоји 415 извода, а ја сам у склопу наше правне анализе то направила, један упоредни пресек са наводима из оптужнице тако да таква врста графичке анализе са тачкама оптужнице и појединачним изводима постоји. Те ће бити саставни део наше аргументације и извођења доказа и показаћемо како је то повезано са тачкама оптужнице. Уколико би то олакшало посао Претресном већу када је реч о одлуци у вези са тиме да ли су прихватљиви изводи које анализирао др Обершал и његов извештај мени ће бити задовољство да вам то предам сада, а не доцније као што сам намеравала.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: У сваком случају питање сам поставио сведоку и он је одговорио.

Проф др Војислав Шешељ: Господо судије, не може заступник оптужбе сада да допуњује свога вештака. Када ја будем унакрсно испитивао госпођу Дал, онда ће она то мо-

ћи да каже. Пошто до тога никада неће доћи бар не у овом процесу, можда у неком другом јер сам против ње покренуо кривичну пријаву, онда ћемо видети. Али сада ја испитујем једног вештака који све ово мора да зна и да овде из рукава чињенице износи. Он се бавио са мном, мојим случајем неколико година.

Господине Обершал, да ли сте негде у мојим текстовима, нашли да се ја залажем на подручју Републике Српске Крајине или Републике Српске за било коју врсту прогона на етничкој, расној или верској основи? Шта значи

Проф др Војислав Шешељ: На пример да се неко отпушта са посла зато што је муслиман или католик, да се неке забрањује да купује у продавници одређене намирнице зато што припада одређеној националној групи, верској групи. Било коју врсту прогона. Знали дискриминације. Ако је неко становник Републике Српске или Републике Српске Крајине, а припада другој етничкој групи, разликује се етнички од Срба, да сам се залагао да буде дискриминисан. Да ли сте то негде нашли?

Сведок Антоније Обершал: При том мислите на дискриминацију у смислу посла, не то нисмо нити тражили. Али ја у вашим текстовима нисам видео ништа у вези са дискриминацијом у смислу посла.

Одокативни извештај

Проф др Војислав Шешељ: Хвала вам господине Обершал. Тиме сам завршио овај сет питања који се тичу Републике Српске и Републике Српске Крајине.

Сада прелазимо на подрује збивања у Војводини. Господине Обершал, ви доносите много извода из мојих говора где се ја залажем за депортацију Хрвата из Војводине, за размену становништва, за размену имовине и тако даље. Је ли тако? Има приличан број тих примера.

Сведок Антоније Обершал: Да.

Проф др Војислав Шешељ: И ја то не оспоравам, то је истина.

Сведок Антоније Обершал: Да, постоји много.

Проф др Војислав Шешељ: Да ли сте приметили да су сви ти примери из периода који обухвата три до четири месеца 1992. године.

Сведок Антоније Обершал: Нисам сигуран да сви се одnose баш на тај конкретни период, морао бих то проверити.

Проф др Војислав Шешељ: Добро нисте у стању да одговорите на ово питање. Господине Обершал, ви тамо наводите на више места да ја помињем како је Туђман протерао 200 или 300 хиљада Срба из Хрватске. Је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: Оно што ви кажете, је ли то истина или не то је сасвим друго питање?

Проф др Војислав Шешељ: А ви нисте ни покушали да установите да ли је то истина. Је ли тако.

Сведок Антоније Обершал: Бројеве доиста нико, ниједан ауторитативни извор није утврдио. Претпоставио бих да ће овај суд у неким својим кривичним гоњењима највероватније доћи до најбољих процена бројева. Начин на који ви међутим, користите бројеве у различитим контекстима мене наводи на велику скепу у вези са тим бројевима. Али ја не мислим да су бројеви досита толико важни. Ми их можемо поделити са 10 или 5, а можемо их помножити и са 2. Међутим, почињене су огромне, страшне неправде.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, немојте да одговарате оно што вас не питам. Бројке сте могли установити у статистичком заводу. Постоји попис избеглица који је више пута ревидиран. Ви то ништа нисте тражили. Јесте ли чули за професора Светозара Ливаду.

Сведок Антоније Обершал: Не

Проф др Војислав Шешељ: То је професор свеучилишта у Загребу који је објавио неколико студија о прогону српског становништва из Хрватске. Требао је да консултовати. Тужилаштво користи његове анализе. И још једну ствар да вам кажем, пред овим судом нико није процесуиран за прогон Срба из Хрватске 1991. и 1992. године, иако је 300.000 протерано. А мене процесуирају иако је свега неколико хиљада Хрвата отишло, а ниједан није протеран.

Ново питање. Господине Обершал, да ли ви знате да су се у Србији крајем маја 1992. године одржавали избори? То је 1992. година.

Тужилац Кристијан Дал: Немам никаквог разлога веровати да ти избори нису одржани, ако ви то тврдите.

Проф др Војислав Шешељ: Али немате ни сазнања ни да су одржани. Је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: Када бих хтео проверити све српске изборе, онда бих се обратио изворима као попут Гоатија који се тиме бавио, јадоста немам у глави све датуме свих избора одржаних у Србији, зашто бих то и имао?

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, то су били веома важни избори. То су први избори за парламент Савезне Републике Југославије након што је она конституисана у пролеће 1992. године. То бисте морали знати као експерт за овај период мог деловања. Ви овде вештачите, а не знате за те изборе.

Сведок Антоније Обершал: Ја нисам рекао да нисам знао за неке изборе. Избори су се стално одржавали врло различити избори, и ако бих хтео утврдити нешто у вези са неким конкретним изборима, тачно знам којим би се извором послужио.

Проф др Војислав Шешељ: Господине Обершал, то није одговор на моје питање. Ви сте сувише уске изводе из мојих говора имали на располагању да би се знали шири политички контекст у ком сам говорио. Је ли тако. У погледу Хрвата у Војводини да ли је то тако.

Сведок Антоније Обершал: Да, ја сам пратио што се догодило у Војводини током целог тог раздобља 1991-до 1993. године, прочитао сам много тога о томе што се догађало у војном и политичком смислу и у Босни и у Србији. Да, врло сам пажљиво прегледао те материјале.

Климави темељи оптужнице за Војводину

Проф др Војислав Шешељ: Да господине Обершале, ви сте поменули у току главног испитивања мој говор из Хртоваца 6. маја 1992. године. Је ли тако?

Сведок Антоније Обершал: Ако то стоји међу примерима које сам, чији сам садржај анализирао, да. Онда је то тамо, тамо је тај ваш говор.

Проф др Војислав Шешел: Како да не. Којим поводом сам ја држао тај говор?

Сведок Антоније Обершал: Не знам тачно на који говор се сада позивате, можемо ли се позвати на конкретни пример о којем сада разговарамо о којем ми постављате питања.

Проф др Војислав Шешел: Господине Обершал, то је чувени мој говор 6. маја 1992. године у Хртковцима, на коме се темељи читав овај део оптужнице за Војводину. То је кључни, темељни говор на коме се темељи оптужница. И ако то морам да тражим ја нећу да господина Обершала питам о ономе што је он извео из мог говора. Ја хоћу да га питам о говору у целини, да проверим да ли је он уопште читао тај мој говор у целини. Не налази се, налази се то негде, али ћу му после рећи где се налази.

Сведок Антоније Обершал: Ако питате у вези са мојом анализом садржаја неког нашег говора, ја сам анализирао садржаје неких 400 примера, ја сада не могу све то имати у глави. Ако ме сада питате у конкретном неком говору о неким изјавама у том говору који сам ја, како ви тврдите цитирао, ја ћу то врело радо коментирати, али ја то не знам овако напамет. Реците ми где је то?

Председавајући судија Жан Клод Антонети: Господине сведоче када господин Шешел говори о говору од 6. маја 1992. године у Хртковцима, код вас то не изазива никакву директну реакцију. Код вас се то утапа у свих ових 400 примера.

Сведок Антоније Обершал: Да, то је међу њима.

Председавајући судија Жан Клод Антонети: У реду, врло добро.

Проф др Војислав Шешел: Хвала, господине судијо, ја се у тренутку нисам сетио тако паметног питања. Ви сте вањим питањем заменили наредних десетак мојих питања и искрено вам захваљујем због тога. То говори о компетентности вештака. Господине Обершал, Тужилаштво има текст целог мог говора, и оно га је предложило у доказне предмете, а тај мој говор је у неколико наврата објављен последњи пут у мојој књизи „Ђаволов шегрт злочиначки римски папа Јован Павле Други“.

Дакле, да сте тражили, нашли бисте. Ви нисте могли да пишете ваш експертски извештај, а да нисте имали текст свих говора на митингу у Хртковцима. Је ли тако? Пошто је то кључни митинг за оптужницу.

Сведок Антоније Обершал: Ако ми кажете који је то говор и дате ми мало времена да то погледам, да анализирам његов садржај ја ћу то учинити одмах, овога тренутка. Ја немам са тиме никаквих проблема ако је то наравно, на енглеском језику.

Проф др Војислав Шешел: Немам много времена. Не дам вам ни мало времена господине Обершал, јер ви сте морали практично напамет знати тај мој говор као експерт који је овде дошао да сведочи о мом залагању за депортацију Хрвата из Војводине. И не дам вам ни мало времена. Господине Обершал...

Господине Обершал говоримо о мом наступу у митингу Српске радикалне странке у Хртковцима 6. маја 1992. године. Да ли ви знате колико парламент Србије има посланичких места.

Сведок Антоније Обершал: Не, не могу вам дати тачан број.

Проф др Војислав Шешел: Одмах ћу вам ја рећи: 250. А знате ли колико је моја партија 6. маја 1992. године у време

митинга у Хртковцима имала посланика у Српском парламенту?

Сведок Антоније Обершал: Не, не могу вам дати тај број.

Проф др Војислав Шешел: Ви сте експерт, господине Обершал, присетите се мало. Је ли моје инсистирање узалудно?

Сведок Антоније Обершал: Допустите ми др Шешел да вам кажем следеће. Ово се стално понавља. Ви мислите да неко ко је стручњак за нешто мора имати енциклопедијски ум испуњен чињеницама. И ако можете једноставно избацивати статистичке бројеве, то онда тог човека чини стручњаком. По мојем мишљењу и мишљењу многих других људи експерт је неко ко много зна о неком подручју, који се бавио неким подручјем. А ако желите детаљна, конкретна сазнања у вези са неким питањем вештак ће бити тај стручњак који ће тачно знати где те податке треба потражити и на прави начин их приказати. То је мој задатак овде. Јер ако желите детаље можете погледати било коју енциклопедију, можете консултирати Гугл на Интернету. Ја нисам енциклопедија. Ја сам стручњак.

Проф др Војислав Шешел: Видите господине Обершал како сам ја енциклопедија, и то универзална. И право, и политику, и филозофију, и социологију, и психологију, и физику, и хемију, и математику све знам. Чак и биологију. Шта да радим. Господине Обершал ви сте као експерт изјавили да је моја политичка партија...

Председавајући судија Жан Клод Антонети: То сте већ казали. Господине Шешел дотакли сте се теме у вези са 250 заступника у парламенту питали сте колико припадника СРС је било у парламенту. Сведок вам на то није одговорио. А то би можда било интересантно па реците му колико је било тих људи у парламенту, то би стварно могло бити од интереса.

Проф др Војислав Шешел: Само један господине судијо - ја. Нико више из Српске радикалне странке није био у парламенту Србије, а 250 места је тамо. А експерт који не зна колико смо имали посланика тврди да смо били веома утицајни у политичком животу. Па то нема смисла. Због тога је ово моје питање господине судијо и због тога ја даље оспоравам кредибилитет овог сведока.

Марина Рагуш, кејс менаџер др Војислава Шешеља у хашком процесу

Др Војислав Шешељ ПОБЕЂУЈЕ

- Др Шешељ је сиреман на све, чилоџ духа, добро је ушао у све марифејлуке овог назови суда, шврди Рагушева, која је веза између др Шешеља и свих институција Хашког трибунала
- Немају оправдања да у трибуворској јединици иеи година држе невиног човека, коме не могу трииши никакву кривицу
- Буди се квалификована, сиручна свейска јавносй, али и иолийика која усйосйваља бишоларну равнойежу – у судару свейова, иу је нада за човека као јединку

Разговарала: Жана Живаљевић

Суђење постаје очигледна гротеска

На овој наочитој црнки, која је особа од Шешељевог поверења кадра да то поверење оправда на сваком задатку који јој је поверен, радикалима је завидела и завиди политичка конкуренција. Наиме, када је као један од најбољих студената Факултета политичких наука у Београду дипломирала, одбила је понуду из иностранства да је стипендира Запад са образложењем да жели да остане у отаџбини и допринесе њеном напретку. За оне краћег сећања, то је као избор између сигурног пута у светски гламур и луксуз и потпуне неизвесности, без обзира на знање и стручност, можда и живот без посла и хлеба! Марина Рагуш није имала проблем, избор се знао: Српска радикална странка, отаџбина, др Војислав Шешељ - нису имали конкуренцију.

Са нешто више од 30 лета, она је данас постдипломац политичких наука, без времена да магистратуру и формално приведе крају. Тренутно је кејсменаџер, менаџер, односно руководилац предмета ИГ 03 – 67 ПТ, веза између др Шешеља и свих институција Хашког трибунала, задужена за вођење целокупног предмета по опису послова које је „шеф“ одредио. На овај начин је Марина Рагуш део Правног тима Војислава Шешеља, поред три сватника Александра Вучића, Зорана Красића и Славка Јерковића. И учинило се – нико компетентнијег од ње да пренесе утиске, веровања, наде из Шевенингена и сада и суднице Хашког трибунала у којој се води процес против Војислава Шешеља.

Одбрана трчи везаних ногу

• Како ради Шешељева одбрана?

Марина Рагуш: У немогућим условима. Тиму Хаг још не плаћа трошкове, који су огромни. Иако су после штрајка глађу др Војиславу Шешељу признали право на Правни тим и саветнике, одбрану по сопственом нахођењу, односно да се брани сам, финансије су и даље остале нерешене.

Требало би да нам буде плаћено све оно што је др Шешељ тражио, онако како је то учињено за сличне тимове у предметима еквивалентним његовом, који спадају у трећу категорију и најсложенији су по својој природи. Јер, у случају Војислава Шешеља оутжница се односи на Хрватску, Босну и Херцеговину и Србију (Хртковци). Како по сложености спада у трећу категорију, третира се као најкомлекснији.

Равноправност страна у поступку не постоји

• Зашто?

Марина Рагуш: Једноставно, без икаквог образложења, као да се ради о највећем злочинцу. Шешељ је тражио да са-

зна колико је плаћено осталима за одбрану, што је и нормално. Он, наравно, не очекује да ће добити сразмерно тиму Тужилаштва, јер је на њему доказивање кривице за шта су неопходна већа средства, али тражи колико је потребно за нормалан живот и рад у Хагу.

А Хаг је четири пута скупљи од Београда и то до сада није решено, а када ће, не знамо. Углавном, због ових нерешених формалности нам је комуникација отежана и радимо под немогућим околностима. Но, до даљег, немамо избора.

Често смо код др Шешеља. Уместо да се месечно види са једним од нас, договорили смо се да је упутније да се сви заједно налазимо на три месеца, сходно одлуци суда да на овај начин искористимо право на посету једног од саветника Хагу у месец дана. Тада не знамо шта пре, и не видимо се буквално. Скупимо, класификујемо тоне материјала које је доставила тужилачка страна. То су на хиљаде страница. У овим посетама остајемо углавном по четири дана, а од девет до пет поподне колико смо два дана у притворској јединици са Шешељем прегледамо, слажемо и издавајемо материјале релевантне за одбрану. Све то драгоцено време потрошимо на сређивање документације по Шешељевићим инструкцијама за припрему наредног корака, како да материјале селекујемо да бисмо направили паралелну структуру као најадекватнији одговор на оптужницу. Како то радимо у Београду, додатно отежава рад раздаљина, а почела су и сведочења. Лично смо искусили колико је тешко и мучно што ми нисмо при руци, на лицу места, али је то тако.

На пример, сада на самом почетку суђења нисмо имали чак ни интернет пренос, док Шешељ није имао могућност да нас лично зове и користи телефон који се налази поред ула-

за у судницу, што је, рецимо, било дозвољено убијеном председнику Србије и Југославије Слободану Милошевићу. За случај да нешто треба да се сазна или провери у паузи сведочења, на пример, Шешел није могао јер није добио сагласност на употребу тог телефона. А за случај потребе или да нешто искрсне, таква могућност много значи.

Равноправност страна у поступку или, како то они у Хагу зову – по оружју, много значи, али у овом случају не постоји. Шешел је препуштен самоме себи и једино себи, ми му нисмо на дохват у прилици у којој смо му неопходни. Кад се све сабере и одузме, упућен је истински само на себе, потпуно усамљен у судници и суочен са огромним административним послом око слагања чињеница, улажења у историјски, социјално-политички и друштвени контекст, сам и очи у очи са сведоцима, доказима, држања свега тога у глави. То је део процеса који се са стране не види, а додатно оптерећује – Хаг је огромна бирократија и можда само и једино бирократија.

Направићу малу дигресију: да би добио оловку, Шешел у свем послу којим је заокупљен, мора да се обрати секретаријату захтевима. Помињем мношину, зато што се тек на поновљени удовољби основном. Значи – то и понижава и одузима драгоцену време за припрему одбране, да би добио једну хемијску оловку, мора више пута да пише.

Хаг је непрестано затрпавање папирима.

Хашка неман изнутра

• **Што се услова тиче, што се права тиче, осим права да се брани сам и да му у томе помажу саветници које је сам одредило, чини се да штрајк глађу ништа друго није поправно?**

Марина Рагуш: Прича о Хагу је за нас једно тешко схватљиво чудо. Суђење се на пример одвија у електронској судници, технолошки у и-корту, на више монитора се приказују разни садржаји које др Војислав Шешел мора да прати истовремено, а његов тим сарадника му није при руци да му скрене пажњу на венетални пропуст. Нема руководиоца предмета доступног у свакоме часу или помоћника да му се нађу, скрену пажњу на неку неправилност или грешку.

• **Јесу ли услови за одбрану које има Војислав Шешел неповољнији од оних које је Хаг дозволио, рецимо, Слободану Милошевићу?**

Марина Рагуш: Практично се ту ради о две ставри. Милошевић који је убијен у Хагу, био је у предности у односу према Шешелу. Имао је сигурно боље услове и третман и није тражио да Хаг финансира његову одбрану, право на плаћену одбрану. Он се довијао на друге начине, али се ње-

гови правни саветници нису од њега одвајали сво време поступка.

Др Шешел је питање финансирања његове одбране проблематизовао. Кад му је признато право да се сам брани, после највеће и најтеже борбе са Хашким трибуналом, саставни део такве одлуке било је и финансирање одбране и правних саветника. Шешел је у притворској јединици, није у позицији да сам лично тражи сведоке и прикупља доказе.

Хашки трибунал штавише није по договореној процедури платио ни досада направљене трошкове Шешелове одбране, овде у Београду.

Дакле, то је, гледано са стране, једна свакодневна испрпљујућа борба у којој сарадници покушавају да му на све могуће начине помогну и олакшају учешће у једном спектакуларном процесу. Иако се ситуација није поправила ни за јоту у односу на прошлогодишњу, када је одлучио да штрајкује глађу – осим што му је признато право да се сам брани, да нема наметнутог адвоката.

При том је Шешел изјавио да неће опструирати ни одговлачити суђење због неизмиривања обавеза Хага према његовој одбрани, али потенцира да их је трибунал преузео и да се оне гомилају. У том смислу је и председавајући Претресног већа судија Антонети више пута у претпретресним конференцијама подсећао Секретаријат Трибунала да испита све могућности да се проблем финансирања Шешелове одбране реши, јер свако зна да је то супротно свим међународним правним нормама. Тамо сами не можете да урадите ништа.

Већ за јануар најављен је велики број сведока, за које се треба припремити зато што се сваки од њих изјашњава на одређене околности, обавезује на прибављање чврстих доказа, а др Шешел је сам и за унакрсно испитивање има огроман посао да превали, док му је тим у Београду. И то колико нас има, радимо по 24 сата дневно и стално ангажујемо помоћ, кратак нам је дан за посао који нам предстоји.

Вештаци Тужилаштва су смејурја!

• **Чини се да је Српска радикална странка успела да одржи у потпуности будном домаћу јавност за процес који се у Хагу води против Шешела. Обзиром на то да траје пету годину, анимирана је и нова генерација младих, а утисак је да се регрутују нови следбеници из победа какве се очекују по обрасцу одговора на оптужницу или унакрсног испитивања назови експерта Обершала?**

Марина Рагуш: Мислим да у питању дајете и неку врсту суда и оцену са којом се ја у потпуности слажем. Странка којој је Шешел на челу демонстрирала је невиђено јединство, слогу и апсолутну оданост и приврженост свом заточеном лидеру. Бранила је у земљи и шире његова права, интернационализовала проблем заточења невиног човека за којег је Тужилаштво неспремно пет година, подизала јавност и чланство на ноге кад су му год драстично кршена права и живот одведен у питање и сада се изборила за јавност суђења, одложила пренос из суднице Хашког трибунала.

Лично знам да је част, лепо и тешко радити за човека његовог кова, напорно га је пратити.

• **Хоће ли др Шешел наставити овим темпом да испуњава обећање дато у Београду да ће разбуцати Хашки трибунал?**

Марина Рагуш: Хоће, сигурно! Биће још вештака, они постају права посланица за др Шешела. Тужилаштво је кренуло са узданицом Обершалом, а како се овај експерт провео, јавност је имала прилике да се увери својим очима. Његово вештачење је и са научно-методолошког становишта потпуно неприхватљиво, Обершал је осрамотио науку. Шешел се темељито спремао за вештака, очекујући да ће се

ознојити, помучити, не могући да верује да се вајни вештак неће одмаћи од радне верзије свог извештаја и његов фријаско је био потпун.

Међутим, у упоредној анализи са осталим процесима, када је о вештацима реч у Хагу су забележени преседани: вештаци аналитичко-војног тима Тужилаштва су на пример отпали, јер њихова експертиза није удовољила! Тако обрађује Тужилаштво које их је ангажовало њихово накнадно повлачење! За нас је ово добар наговештај о нестручности, некомпетентности и недораслости Тужилаштва онима које терети за тешка дела и злочине почињене на територији некадашње Југославије. У свим тим предметима су вештаци на нивоу Обершалове експертизе. Имали смо прилике да се уверимо како он тумачи и анализира „говор мржње“, методолошки неутемељено, чињенично шуње, кривотворећи, извлачећи податке о догађајима из контекста, показујући неопростиво незнање за једног експерта.

Осим тога, у позадини овог извештаја јасно се чује суфларање Наташе Кандић и хора НВО, који су Обершалу и писали извештај.

Шешел је ово сведочење декласирао, обесмислио, исмејао, демонтирао је представу коју је Тужилаштво приредило, али мислим да спектакли тек предстоје. Јер тек треба да се у судници појаве војни вештаци који треба да се изајсне о конфликтима у СФРЈ. Листом сви су у ствари анализу учешћа само једне стране у сукобу и ти вештаци су, што је најзанимљивије, на платном списку Тужилаштва.

С тим у вези, једна наша примедба односи се на претерану близину тиму Тужилаштва, егзистенцијалну повезаност с Тужилашством. Тога има доста, таквих случајева. Суштина је да ће Шешелјева супериорност бити све наглашенија, задао је само први почетни озбиљан ударац другој страни, доказујући да је оптужница тежак правни фалсификат.

Буди се савест човечанства

• Има ли реаговања међународне јавности?

Марина Рагуш: Она је ангажована и скренута на дерогацју људских права др Шешелја, права на правично суђење, због којих је после четири године робљања ступио у штрајк глађу. На овом задатку буђења међународне јавности ангажовали смо и светски позната имена да пруже подршку: Ноама Чомског, Едварда Хермана, Мајкла Менделу, Дајану Џонстон, који буде успавану савест човечанства против америчке хегемоније. Они сведоче да су и у Гвантанамо беју и у Хашком трибуналу људи који су устали и проговорили о истини, успротививши се окупацији.

Пажња квалификоване јавности и медија је све већа за ове случајеве и њен став се мења. Посебно радује будност руских званичника и медија, рецимо, заседања Одбора за спољно-политичке послове Руске думе, Јелене Гускове, аутора бројних чланака, експертиза и књига, између осталог и „Историје југословенске кризе“ и честог госта светских те-ве студија, која реално сагледава циљ Шешелјевог утамничења и улогу Хашког трибунала у новом светском поретку. Охрабрујуће је да се ова јавност, антиглобалистички настројена буди.

А посебно уздицање Русије, која се политички стабилизује и усправља у оним телима у којима ова држава има утицаја и моћ, између осталог да испитује улогу Хашког трибунала, стање притвореника у Шевенингену и слично.

• Да ли је реална могућност коју је др Шешел у свом одговору на оптужницу изнео да Тужилаштво одустане од овог процеса?

Марина Рагуш: Та је могућност увек отворена. Не заборавимо да је Хашки трибунал политички суд, који суди по принципу моћи и силе, а не права и правде. Уколико би Веће одлучило да одбаци конструкције Тужилаштва, значило

би да је некоме одбрана правне науке циљ. Не ради се овде о нашем субјективном виђењу потпуног фалсификата оптужнице, већ само о одбрани права на истину и чињенице, уз помоћ квалификоване јавности. Та могућност увек постоји. Она је покриће за наду у бољи и праведнији свет за који се многи од нас боре и прижељкују га. Најгоре је у свему што невин човек пет година робија, одвојен је од своје породице, народа, пријатеља, отаџбине, која је ускраћена за бриљантног политичара. Стожера политике Истока на овом делу Балкана и мислим да он плаћа цену тога.

Могућа ревизија драконских пресуда Србима

• Пошто је суђење тек почело и говоримо хипотетички, можда је могуће да исход процеса Шешелју утиче на евентуалну ревизију драконских пресуда изречених у Хагу Србима?

Марина Рагуш: Колико су тешке, апсурдне и сурове сведоче другостепене пресуде на жалбе окривљених, које су још страшније. У случају да се Шешел одбрани, ове пресуде ће морати да се ревидирају по научним, правним постулатима, а не задатим политичким аршинима важећим за Србе.

Нови однос снага у биполарном свету који се успоставља усправљањем Русије и њеним јачањем, обећава да ће део Европе послушан хегемонима, наследницима Наполеона и Хитлера морати да уступке, да ће се догодити историјски заокрет. Пресуде изречене Србима у Хагу су гротескне и то се знало од прве изречене Душку Тадићу.

Зашто су такве и толике, јасно је ако се уђе у било који предмет, стенограм суђења, одлуке Већа, то је доследно спроведено од прве до последње.

У једно од тих случајева који смо разматрали уочили смо да је приговорено вештаку да је потпуно нетачно говорио о историјским чињеницама о Венсовом плану. Одбрана му даје податке, вештак се захваљује и процес иде даље, као да се ништа није догодило. У некој нормалној ситуацији, пропао би као вештак.

Та опасност да се преко истине једноставно пређе је на судском Већу и итекако вреба и постоји. Др Шешел није неук и поручује им да га пресуда не интересује, већ само да у судници Хашког трибунала изговори истину о сукобима на територији некадашње Југославије током деведесетих година и историји Срба на просторима на којима вековима живе. То му право нико не може ускратити. Само је истина платформа за ревизију свих процеса и пресуда изречених Србима у Хагу, које нису зацементиране на кривотвореној реконструкцији догађаја на нашим просторима, која је у њима само пресликана.

• Колико поверења улива Претресно веће које суди Шешелју?

Марина Рагуш: Нема ту илузија, зна се ко је ко. После свих проблема са Претпретресним већима, стиче се утисак да судија Антонети као председавајући Претресног већа води рачуна о својој професионалној репутацији и понаша се као и у свим другим предметима у којима је учествовао.

Ако мислите на поштовање с којим се опходи према др Шешелју, то је у Хагу и Шевенингену опште место: његовом понашању, интелекту, непосредности диве се чак и чланови Секретаријата, иако то не смеју јавно да кажу.

Не крије то ни судија Антонети. Он је видео сву величину Шешелјевог борбе за права која су му само папиролошки дата Статутом Трибунала, али не и у животу.

Међутим, страх, опрез, бојазан имају оправдање, јер Хаг је арена, велике и мрачне силе заклониле су се једним политичким судом, а у њему се људске судбине решавају са осмехом на лицу и у рукавицама. Уосталом, и ми, Шешелјеви помоћници смо још увек у Београду и ниједан нам захтев још није решен. Хаг је то. Верујемо, знамо да Шешел неће поустати. И Хаг зависи од срвјетских политичких токова, а они се непрестано мењају. Остаје нам само да истрајемо.

Правни саветник др Војислава Шешелџа,
адвокат Славко Јерковић о замкама Хага

Трибунал плете мрежу

- Ујркос констїрукцији која је сїворена да би се лажно и без икаквих доказа оїїузио Војислав Шешелџ, његов помоћник и адвокат смаїра да Веће може донети ослобађајућу пресуду, уколико се Тужилаштво претїходно не поуче с боїшїа

Разговарала: Жана Живаљевић

У Шевенингену су два дана, 3. и 4. јануар са својим лидером др Војиславом Шешелџем провели чланови његовог Правног тима Александар Вучић, Зоран Красић, Славко Јерковић и кејс менаџер Марина Рагуш. По повратку и док је

„рочиште” заказано за 8., 9., 10. јануар 2008. године текло својим током, актуелности, обрте и догађаје везане за овај историјски најважнији процес који се води у Хашком трибуналу коментарисали смо са адвокатом Славком Јерковићем из Земуна.

Наопака процедура

- Били сте ових дана у посети др Војиславу Шешелџу? Какву сте одбрану договорили?

Славко Јерковић: Имали смо посету заказану за 3. и 4. јануар 2008. године, коју је Трибунал одборио на Шешелџев захтев. Он је, наиме, сматрао да је неопходно да се види са својим правним саветницима и кејс менаџером Марином Рагуш. Александар Вучић, Зоран Красић, Марина Рагуш и ја смо кренули из Београда 2. јануара и видели се с Војиславом већ сутрадан ујутру, као и прекосутра. Била је то радна посета пред почетак суђења. Анализирали смо изјаве сведока који су предвиђени за сведочење у јануару и првој половини фебруара. Понели смо материјал и сва она сазнања која смо у међувремену прибавили о појединим сведоцима ставили на папир, да би их дискредитовали и њихове изјаве дате Хашком трибуналу оповргли. Све су те изјаве једна другој сличне, те је на основу оваквог закључка јасно да су сведоци инструисани и да су изјаве унапред написане, да се од наводних сведока тражило да их само потпишу, како је одговарало Тужилаштву.

Одбрана од сведока тражи да говоре истину – нико им није претио

- Суђење је почело, модификована оптужница се модификује у ходу, а не знају се сведоци, нити њихов број. Како је то могуће?

Славко Јерковић: То је Хаг. То је једини одговор, уколико он нешто говори.

Требало је, примера ради, да се у јануару и почетком фебруара саслуша 10 сведока и два вештака.

Анализе свих тих изјава сведока, чија се имена ни месец дана пред почетак суђења нису знала, као што се није могло сазнати ко ће од њих бити саслушаван на затвореној, ко на јавној седници, држе се у тајности. Иако им, одговорно тврдим, без разлога да се бранимо, нико и никада није претио, нити их на било који начин притискао. Лично сматрам да нема разлога да сваки од њих не сведочи јавно, да га цео свет чује и види. Само се тако формира суд јавности, на основу онога што се изрекне у самој судници.

Зато смо и инсистирали на јавности суђења и прикупљању потписа да обавеземо јавни сервис Србије да га преноси. Сам Шешелџ је изјављивао да га сама пресуда не интересује толико колико да се чује и види ток самог судског поступка у којем се утврђује истина о кривом распаду Југославије и српској ратној драми, наводима Тужилаштва везаним за догађања у ратом захваћеним подручјима, почевши од Хрватске, Вуковара, Босне и Херцеговине, Брчког, Босанског Шамца, Невесиња, Мостара и тако даље.

Затрпавање документима и грађом

- Какву стратегију примењује Тужилаштво?

Славко Јерковић: Навешћу као илустративан пример са потенцијално ослобађајућим материјалима. Иако постоји обавеза Тужилаштва да га достави другој страни, изречена јавно у једном делу процеса, као и налог суда да се 207.000 страна оваквог материјала достави оптуженом и његовој

одбрани, то до данас није учињено. Др Војислава Шешелја свакодневно затрпавају новим материјалом који је тешко селекувати, чиме му се беспотребно одузима драгоцено време. Много је докумената који су дупликати и појављују се више пута у достављеним материјалима, о чему се уопште не води рачуна. Такве је предмете изузетно тешко формирати.

Стратегија Тужилаштва је јасна, оно жели да нас угуши, затрпа, али неће успети, добро смо се организовали и настојимо да Шешелју пружимо максималну помоћ у одбрани. Како знамо и умемо, упркос оваквим тешкоћама, морамо благовремено да се припремимо за сваког сведока и ја мислим да је др Шешелј потпуно спреман за суђење.

• **Да ли сте током анализирања материјала уочили карактеристичне детаље везане за сведоке и њихове изјаве?**

Славко Јерковић: Како да не! Има их много. Стално се кроз све изјаве провлачи једна иста реченица као лозинка. Иако је произашла из неутврђеног „рекла – казала“ манира, произвољног тумачења новинара „Вечерњих новости“, па онда „Времена“, који је наводно записао у свој дневник који је водио током трајања борби за Вуковар, иако је Веће Суда за ратне злочине које је судило „вуковарској тројци“ одбацило као доказ „Ни један усташа не сме жив да изађе из Вуковара“, чиста измишљотина стављена у уста др Војиславу Шешелју – темељ је за Тужилаштво у Хагу! Она се злонамерно као гуја завукла у сваки предмет, да би Шешелју загорчала живот и отежала му оно што је иначе радио и говорио у том времену.

На крају крајева, и даље је остало да је у питању вербални деликт. Али у недостатку доказа за наводно почињена дела било које нашег добровољца, тужиоц прибегава најопштијој оптужби „удружени злочиначки подухват“, где буквално говоре о бази злочина без конкретних доказа њиховим починиоцима.

Они су, примера ради, из оптужнице избацили Брчко, Бјелину, Босански Шамац и Западно Славонију, али су остали сведоци. Индикативно је да се њихов број не смањује, а оптужница се „модификује“ односно скраћује за трећину! То је тешко објашњиво и то је Војислав Шешелј више пута питао судију Антонетија.

Суд изгледа сматра да сведоци треба да остану. Шта они могу да кажу у судници? О обрасцу понашања Војислава Шешелја? Ваљда је сваком разумном и просечно интелигентном човеку јасно да се мора утврдити једно одређено понашање у дужем временском периоду, али се оно утврђује кроз постојање неког дела. Не може Тужилаштво да утврђује да се тамо нешто десило, а да се не зна починилац и да се суди уопштено. Већ мора утврдити дело, починиоца, установити континуитет у чињењу неког одређеног дела, да би онда могло да закључи да је рецимо Славко Јерковић склон таквом и таквом понашању које подлеже кажњавању, тим и тим инкриминацијама ид а се просто ради о повратнику, склоном вршењу кривичних дела, а не овако паушално – осудити и само осудити, без покрића.

Не смем да прогнозирам како ће се Тужилаштво повести са „образцем понашања“, пошто се није прославило ни с „говором мржње“, али, упркос томе, Шешелјевим апелима на професионализам, судија Антонети се 9. јануара 2008. године чини ми се јако некоректно понео дозволивши могућност да за скраћену оптужницу остане непромењен број сведока!

Образац понашања – хашка иновација

• **Сећамо се судије Меја, за којег нам се чинило да се професионално односи према Милошевићу. Поређење се само намеће: мења ли се у овом процесу председавајући Претресног већа судија Антонети?**

Славко Јерковић: Судија Антонети је на Шешелјев усмени захтев да се преиспита скраћивање оптужнице и смањење броја сведока које ће Тужилаштво извести у судницу да сведоче, одговорио да је, као и у случају Обершала, све могуће. Да повучени експерт, вештак сведочи као обичан сведок – као није згорег, сада у овом примеру – да остане непромењен број сведока! Сматрам да је одлучио руковођен линијом мањег отпора: ако је Шешелј невин, неће му сметати, сведоци, време – то једноставно није битно. А одлука је неправна и понижавајућа.

Утврђиваће се, каже Антонети, образац понашања. И доноси усмену одлуку на Шешелјев захтев и покушава да сликовито ситуацију покаже кроз крају некаквих торбица.

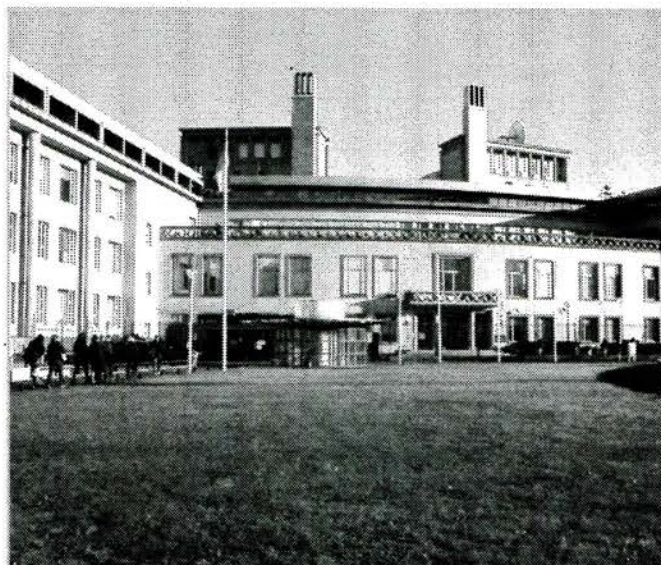
Шешелј на то одговара да он можда није довољно интелигентан да све то разуме, али му се чини да се мора утврдити кривац за одређени злочин, а да онда сведоци потврђују образце понашања одређених људи и њихове улоге у догађајима. Претходно се морају извести докази за непосредне починиоце, ту је Антонети остао недоречен. Сматрам да је исхитрено донео одлуку од великог значаја, а да није утврдио право чињенично стање кад је доносио. Вероватно ће још размишљати на ту тему, јер га је Шешелј разоружао познавањем права и одбацивањем судијиног поређења о бази злочина.

Шешелј је доказао да се не може изводити закључак о постојању или непостојању обрасца понашања без утврђивања базе злочина, што значи и конкретног починиоца.

А у овом случају имамо оптужницу, измењену и модификовану оптужницу, измењену измењену оптужницу! И апсолутну немогућност да све остало у поступку остане исто! Како је могуће, пита Шешелј Антонетија, да се оптужница смањује за трећину, али се не смањује број сведока? Или, како сведоци за Брчко, Бјелину, Босански Шамац и Западно Славонију остају, ако је овај део оптужнице одбачен?! Или је то замка, замајавање, да се с овог дела оптужнице скрене пажња одбране, и оптужба удари по ономе што је прогласила одбаченим, ирелевантним? Јер, ако није скраћена, одбрана мора да ради интегрално.

То је та опасност.

Шешелј не зна ни број сведока. Ако је оптужница скраћена, да ли је остао исти број сведока, да ли ће тако бити у судници? Ако су остали, одбрана мора да се бави њима и прикупља за њих компромитујући материјал. Мора да се испита свака локација, дакле, и оне које су наводно по оптужници оппале, али за сваки случај из разлога о којима смо претходно подробно говорили.

Фактор изненађења

- Дакле, ни на званичном почетку суђења, број сведока није обелодањен туженој страни? У чему се ту крије опасност? Болује ли Хаг од самовоље?

Славко Јерковић: У претпретресном поступку баратало се бројем од 102, па 105 сведока, па им се број изгубио, није се више могао пратити. У једном тренутку се помиње бројка од 140 и нешто сведока.

Апсолутно је непримерено понашање Тужилаштва, које наводно поступа по налогу Суда, односно Претресног већа, а кад загребете по површини, оно то ни у једном случају није учинило и ником – ништа! Јер, све је остало исто, само да би нашу пажњу и снаге ослабили, потрошили на друге ствари и на крају нас изненадили сведоцима из базе злочина за Шамац, Брчко или Западну Салвонију, за које се нисмо припремили, сматрајући да су, по логици ствари, одустали од тих сведока. То је тај могући сценарио, односно фактор изненађења. Видећемо шта носи наставак суђења, шта ће одлучити комисија за изузеће судије Хархофа.

- Што се данског судије тиче, стиче се утисак да је захтев за изузеће Тужилаштво уложило и да опструира процес куповином туђег времена, али и савесног испитивања обервештака Обершала?

Славко Јерковић: Мислим да је у питању реваншизам. Тужилаштво опструира процес, што је радило и претходних пет година, али је овај захтев за изузеће судије најбрзоталнији облик опструкције. Тужилаштво је знало састав Већа, зашто евентуалне недоумице није решило пре почетка суђења. Да не спомињем неутемељеност захтева за изузеће, јер је о томе Шешел већ говорио ако сте пратили пренос.

- Приметно је било одуство судије Ланцети из суднице?

Славко Јерковић: За тако нешто нема процедуралних сметњи, јер је госпођа Ланцети у паралелним суђењима у другим предметима, те је оправдано одсуствовала. То није нека процесна сметња.

- Суђење је прекинуто док се не саопшти одлука Комисије о захтеву Тужилаштва за изузеће судије Хархофа. Колико одуговлачење смета оптуженом?

Славко Јерковић: Трибунал ни де на то да га обезвољи, да изгуби стрпљење. Али, наоружао се Војислав за своју најтежу битку.

У овој фази процеса уопште не знамо када ће се појавити први сведок у судници. По мом мишљењу Антонети је могао као председавајући Већа захтев Тужилаштва да одбаца и настави процес. Ако није „знао“ подсетио га је Шешел

да је Хелсиншки опдбор не само НВО, већ и политичка организација, али не и правна инстанца, да би учешће у тиму за ислеђивање могло утицати на судију и самим тим објективност суђења! Испада да се Тужилаштво, чија је оптужница претворена у прах на старту у одговору оптуженог, које му одуговлачи процес пет година, сад још и мисли на Шешела!

Ово је класична судска опструкција. Много је пута примењена. На кашичицу су давали потенцијално ослобађајући материјал, сакрили чињеницу да је у један мах Тужилаштво, без обзира ко му је тада био на челу, спомињало и 27. 000 страна и то је званично речено у судници.

Оптужница се не уподобљава ни ономе што Тужилац говори током процеса. А све се то ради зато што немају доказе, немају сведоке за оптужбе које износе.

Силоване сведока

- Истовремено се у Београду јавно одричу својих наводних изјава бројни сведоци, износећи громорне приче о ислеђивању хашких истражитеља по Србији. Има ли ова страна истине некакву тежину за Хаг?

Славко Јерковић: Хаг се не обазире. Он гази преко мртвих.

Зашто би се данас у 21. веку нека судска пресуда заснивала на лажима? Сведоци то неће. Охрабрили су се и неће да лажу да би невин човек робијао.

За разлику од Тужилаштва, одбрана хоће да сведоци који желе да сведоче говоре у судници само истину и ништа друго, да ни за чију потребу не лажу.

Много је сведока које сам лично чуо да се вајкају што су пописали изјаве на енглеском, а да нису знали шта у њима пише. Можда постоје снимци ислеђивања. Они нису добили ни записнике онога што су наводно потписали.

Многи сведоци одазвали су се позиву Хашког суда да дају изјаве, али не и Тужилаштва и неће да буду сведоци ове стране нип о коју цену. О томе су јавно проговорили и судски оверили изјаве о притисцима којима су били изложени. Међутим, желе да буду сведоци одбране. И то је апсурд, скандал, на који се не реагује.

Оптужница, сведоци, вештаци, све је у овом суђењу гротескно.

- Да ли је могући расplet одустајање Тужилаштва од овог процеса?

Славко Јерковић: Очигледно је да Тужилаштво жели да изађе, али га је срамота да то учини као поражена институција, поражена страна у поступку.

Јер, по правилнику о судском поступку две стране су Тужилаштво и оптужени. Видели смо понос Карле дел Понте и Кристине Дал, која се у предмету никако не сналази и два дана пита судију „Јесмо ли у поступку или је обустављен?“, чекајући паузу као озебао сунце. Она не може да одговори ни Антонетију, а немоли на процесне дилеме које отвара Шешел. То је само доказ више немоћи Тужилаштва да исконструира своју лаж.

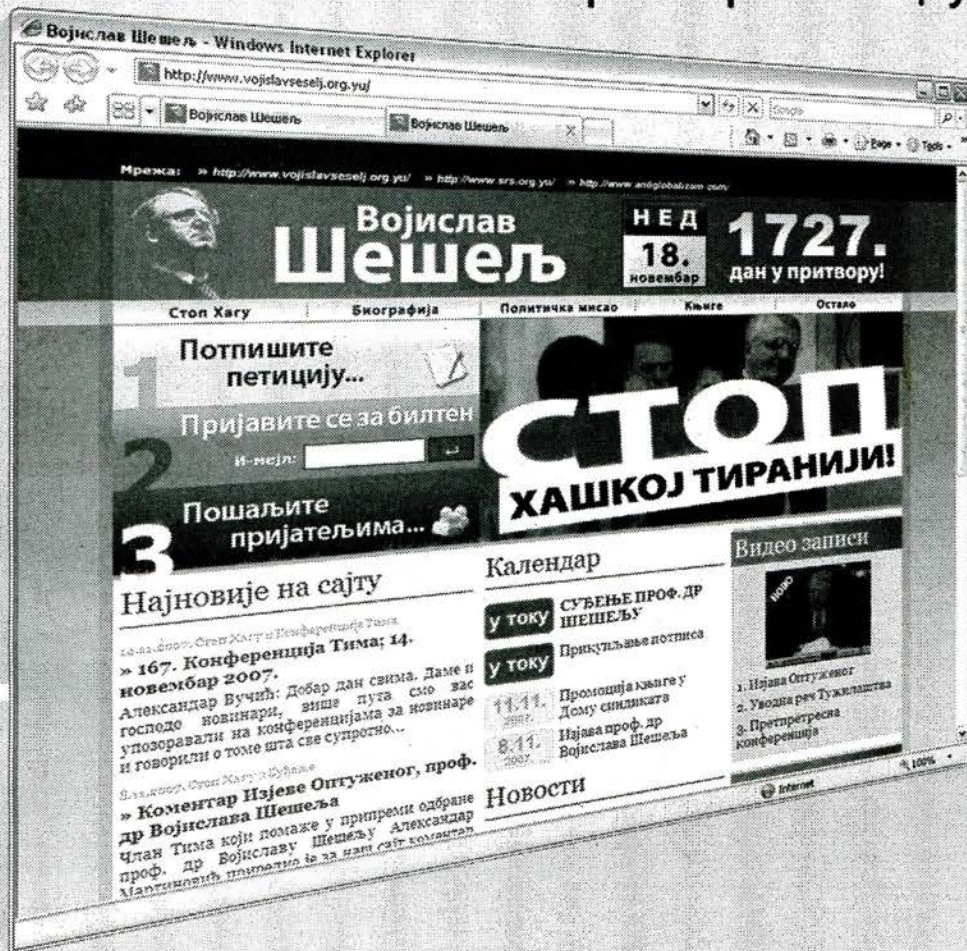
Имамо примере и доказе с терена да се Кристина Дал жалила у Србији на одређеним локацијама које је истраживала на околносат да не може да нађе сведоке. Имамо и оверену изјаву супруге Јове Гламочанина из Панчева о томе како су од сведока покушавали да изнуде оптужујуће изјаве против Шешела.

Оптужница је на танким ногама. Виси о концу, који је све слабији и слабији и ја као професионалац не знам како ће оптужницу доказивати.

Ако не буду ништа на прецац одлучивали ниит поступајући по нечијем налогу, не можемо очекивати друго него ослобађајућу пресуду. Али, оставимо то за крај овог процеса. Можда ће у међувремену Тужилаштво схватити да овде нема шта да тражи.

Војислав Шешељ

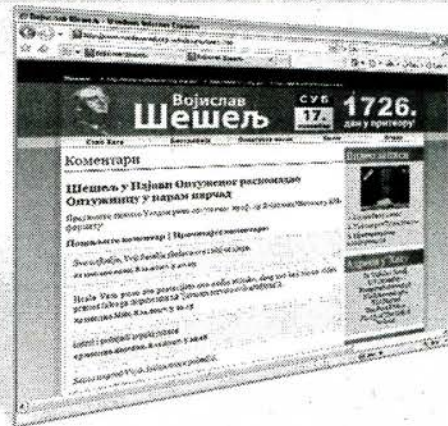
званична интернет презентација

Српска радикална странка представља вам преуређену интернет презентацију проф. др Војислава Шешеља, прилагођену потребама благовременог и истинитог информисања јавности о процесу који се води пред такозваним Хашким трибуналом. На интернет адреси www.vojislavseselj.org.yu имате могућност прегледа и коментара најновијих вести и најаве догађаја. Можете погледати или преузети видео записе суђења, прочитати поднеске, транскрипте статусних конференција и упознати се са активностима Тима за одбрану.

Сви посетиоци сајта могу бесплатно преузети електронске верзије књига проф. др Војислава Шешеља, међу којима посебно издавајемо капитална научна дела „Идеологија српског национализма“ и „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације“.

Уколико до сада нисте били у прилици да потпишете петицију за директан пренос суђења на РТС-у, то можете учинити на овој интернет презентацији.

VOJISLAVSESELJ.ORG.YU

Сабрана дела проф. др Војислава Шешеља

Преко 65.000 страница сабраних дела проф. др Војислава Шешеља представљају чисти концентрат његових мисли и дела, од дисидентских дана до тренутка када је постао неоспорни лидер свих српских патриота. Овде се, на једном месту, налазе његови научни радови, скупштински говори, телевизијски мегдани, интервјуи које је дао штампи, радио емисије и различити политички и научни скупови у чијем раду је активно учествовао. Ту су и судски процеси, а нарочито место заузима збирка хашких докумената, објављена у чак 15 књига.

Својим пером, ова оригинална личност српске политике објашњава узроке и механизме политичке делатности усмерене против српскога народа и његове државе, али читаоца не оставља у мраку песимизма, попут већине хроничара народног страдања.

Његово сагледавање прошлости и садашњости представља научни метод за пројектовање реалне визије будућности, што је, у ствари, одговор на најтежа питања данашњице. Често намерно погрешно схваћен и још злонамерније тумачен, на овим страницама не оставља простор за било какву дилему – све је објашњено, свака реч је у контексту, догађај лоциран, а правни акт протумачен.

По општој оцени целокупне српске јавности, а нарочито њеног научног дела, у овом обиљу историјског, правног и политичког материјала нарочито се издваја његово, по много чему капитално дело „Идеологија српског национализма”.

У својој најпознатијој књизи, проф. др Војислав Шешељ, на хиљаду страна текста, синтетизује све научне чињенице, филозофске парадигме и теоријске постулате на којима је саздана идеологија српског национализма.

Ово дело др Војислава Шешеља се одликује критичким приступом и бриљантном анализом, а аутор се и овде потврђује као ерудита и стрпљив истраживач, који је у току вишегодишњег рада проучио огроман број историјских, лингвистичких, филозофских, социолошких и политиколошких студија, дела водећих научних ауторитета у разним дисциплинама и областима, селекционишући њихове врхунске резултате и доводећи их у хармоничан облик.

Др Шешељ је ову обимну студију довршио проширујући своју претходну монографију „Научно и публицистичко дело проф. др Лазе Костића”. Српски народ је тако добио компактно, систематизовано и комплетно дело у коме су обрађени сви значајни аспекти српског национализма, његова природа, циљеви и систем моралних судова. Пред нама је први прави уџбеник српског национализма.

Др Војислав Шешељ

ИДЕОЛОГИЈА СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА

ВЕЛИКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

Др Војислав Шешељ

**ПОНТИФЕКС МАКСИМУС
САТАНИСТИЧКЕ ЦРКВЕ
ЈОВАН ПАВЛЕ ДРУГИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

**АНТИХРИСТОВ НАМЕСНИК
ЗЛИКОВАЧКИ РИМСКИ ПАПА
БЕНЕДИКТ ШЕСНАЕСТИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Четири књиге др Војислава Шешеља које раскринкавају антисрпску природу папства и римокатоличког клера у целини.

Концентрат истине на 4000 страна који јасно доказује да је за све ратне злочине на територији бивше Југославије крив римски папа.

Др Војислав Шешељ

**ВАТИКАН ГЛАВНО
САТАНИНО ГНЕЗДО**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

**РИМСКА КУРИЈА
ВЕЧИТО ЖЕДНА
СРПСКЕ КРВИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Капитално дело

Проф. др Војислава Шешеља

ОВУ КЊИГУ ПОСВЕЂУЈЕМ
МОЈИМ РАТНИМ САБОРЦИМА И ПРИЈАТЕЉИМА
ДОБРОВОЉНИМА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ.

ОЗУ СЌИ
МОЈИМ РАТ
ДОБРОВОЉ
ЈУГАЧЕМ
КОЈИ СУ
НА ОЛТАР
БРАЊЕЊИ
ДНИМ С
КЛАЊАЈУ
СТИДИМ
ШТО НИ
ДА ПОД
УТОЛИК
ДА ДО
НАСТА

НАСТА...

Научна истина о Римокатоличкој цркви и Хрватима

Сензационално дело настало за четири године
хашког тамновања проф. др Војислава Шешеља

Чињеницама потискујући емоције, аутор научно доказује да је данашњи „хрватски народ“ вештачка креација Римокатоличке цркве, унапред замишљена као инструмент њеног злочиначког пројекта, утемељеног на тежњи да се српски народ уништи унијаћењем, покаћоличавањем или потпуном физичком ликвидацијом, како више не би представљао препреку даљем прозелитском продирању на источноевропске просторе.

Рачунајући на беспопштедну и аргументовану критику, проф. др Шешељ анализира бројну научну и публицистичку литературу и тако доказује своју основну тезу истакнуту у самом наслову ове књиге.

Јединствен научни рад на преко хиљаду страница који разобличава пакт Ватикана и Вашингтона који је жигосао Србе као највећи светски проблем и тако се сврстао на страну традиционалних српских непријатеља.